

Velitelství výcviku – Vojenská akademie
Odbor doktrín

S B O R N Í K

anotací článků publikovaných v on-line
pokračujícím zdroji Doktríny
v letech 2008–2011

VYŠKOV
2011

Vážení čtenáři sborníku, autoři příspěvků a čtenáři on-line pokračujícího zdroje Doktríny, právě nahlížíte do sborníku všech anotací článků zveřejněných v on-line pokračujícím zdroji Doktríny za dobu jeho existence.

On-line pokračující zdroj Doktríny (dále jen časopis) je odborným nerefenzovaným neimpaktovaným periodikem, které je určeno pro publikování příspěvků pracovníků rezortu Ministerstva obrany České republiky, studentů vojenských škol a vzdělávacích zařízení a autorů ze zahraničí. Pro jednotnou identifikaci v tuzemsku a v zahraničí je označen mezinárodním standardním číslem seriálové publikace. Za celkové řízení a dodržení principů časopisu zodpovídá redakční rada, která je řízena vydavatelem časopisu.

Časopis je platformou pro výměnu informací a zkušeností. Je především určen pro čtenáře z řad příslušníků vojenských útvarů a zařízení Armády České republiky (dále jen AČR) a pro příslušníky štábů všech stupňů velení a řízení zabývající se problematikou použití AČR na taktické úrovni a jejím výcvikem. Významnou skupinou čtenářů jsou pedagogové a studenti Univerzity obrany a příslušníci kurzů Velitelství výcviku – Vojenské akademie. Obsah časopisu je založen na originalitě, aktuálnosti a aplikovatelnosti příspěvků v praxi.

Časopis vychází s nepravidelnou periodicitou, zpravidla dvakrát v průběhu kalendářního roku, v elektronické podobě. Je k dispozici ve značkovacím jazyku pro hypertext (HTML formát) a některá čísla i v přenosném formátu dokumentů (PDF formát).

Níže uvedené příspěvky byly publikovány v devíti číslech časopisu v letech 2008 až 2011 a takto jsou i řazeny.

Redakční rada časopisu Doktrína

Šéfredaktor

plukovník Ing. Petr MARKVART, Ph.D.

Výkonný redaktor

major Ing. Petr MAREK

Členové redakční rady

major Ing. Jiří POHLODEK

kapitán Ing. František GRMELA

Ing. Oldřich SOCHA

RNDr. František HERODEK

major Ing. Jaroslav MEDEK

podplukovník Ing. Jiří CHRÁSTEK

major Ing. Vítězslav JAROŠ, Ph.D.

doc. Ing. Miroslav DŘÍMAL, CSc.

Ing. Lubomír PŘIKRYL

Obsah

Ročník 1, číslo 0/2008	
Oddělení doktrín a operačních publikací	15
<i>Ing. Oto VEJMEJKA, Správa doktrín</i>	
Činnost oddělení předpisů vzdušných sil	15
<i>pplk. Ing. Dušan FALTÝNEK, Správa doktrín</i>	
Boj v zastavěném prostoru	16
<i>pplk. Ing. Jiří VÍTEČEK, Správa doktrín</i>	
Nastolení pořádku a organizace	16
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín</i>	
Zobecněné poznatky a zkušenosti z použití ručních protitankových zbraní v minulých i současných operacích	16
<i>Ing. Jozef BUZA, Správa doktrín, prap. Dušan ROVENSKÝ, Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad</i>	
Způsob přípravy jednotek USA vysílaných do operací pro plnění úkolů v prostředí hrozby improvizovaných výbušných systémů	17
<i>Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Správa doktrín</i>	
Ročník 1, číslo 1/2008	
Doktrína použití pozemních sil Francie na národním území	18
<i>Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Správa doktrín</i>	
Tvorba koncepcí a experimentování	18
<i>pplk. Ing. Jiří POHLODEK, Správa doktrín</i>	
Odběr kontaminovaných vzorků	19
<i>Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ing. Tomáš DVOŘÁK, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany</i>	
Odběr a transport vzorků – staronový úkol pro specialisty chemického vojska	19
<i>Ing. Petr ŽUJA, Ing. Tomáš DVOŘÁK, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany</i>	

Materiální vybavení družstev pro odběr a transport vzorků.	20
<i>Ing. Tomáš DVOŘÁK, Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany</i>	
Potlačení lidového povstání.	20
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín</i>	
Boj proti povstalcům – úkolové uskupení Devil v Afghánistánu.	21
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín</i>	
Provinciální rekonstrukční týmy – zkušenosti a doporučení	21
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín</i>	
Zkušenosti ze sovětsko-afghánské války – léčka „Deh-khwaja“	22
<i>Ing. Jozef BUZA, Správa doktrín</i>	
Léčka v údolí „GUMBAD“	22
<i>Ing. Jozef BUZA, Správa doktrín</i>	
Ovládnutí domu	23
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín</i>	
27 doporučení Lawrence z Arábie	23
<i>Ing. Jozef BUZA, Správa doktrín</i>	
Muslimský svět – mé zkušenosti z Bagdádu	24
<i>pplk. Ing. Petr KOZIEL, Správa doktrín</i>	
Vojenská encyklopedie	24
<i>Ing. František BLIŽŇÁK, Správa doktrín</i>	
Chemické zabezpečení letecké základny	25
<i>Ing. Jozef KUČÍK, CSc., mjr. Ing. Pavel OTRÍSAL, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany</i>	
K některým otázkám činnosti chemického pozorovatele	25
<i>Ing. Jozef KUČÍK, CSc., mjr. Ing. Pavel OTRÍSAL, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany</i>	

Ročník 1, číslo 2/2008

Vševojskový prostředek monitorování radiální a chemické situace	26
<i>mjr. Ing. Pavel OTŘÍŠAL, Ing. Tomáš DVOŘÁK, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany</i>	
Metodiky vybraných předmětů přípravy	26
<i>pplk. Ing. Jiří VÍTEČEK, Správa doktrín</i>	
FM 3-0 Operace – změna amerického pohledu na soudobé války	27
<i>pplk. Ing. Jiří POHLODEK, Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Správa doktrín</i>	
Zajištění bezpečnosti vrtulníků při vedení nepřímých paleb	27
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Ing. Ladislav MAŤAŠOVSKÝ, Správa doktrín</i>	
Koncept brigádního bojového uskupení Stryker pro nasazení do operací nízké intenzity a asymetrických operací.	28
<i>mjr. Ing. Jaroslav KOZŮBEK, Ph.D., Katedra vojenského managementu a taktiky Univerzity obrany</i>	
Izraelská válka proti Hizballáhu 2006 z pohledu arabského hodnocení.	28
<i>Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Správa doktrín</i>	
Darfur a operace k udržení míru v Africe	29
<i>Ing. Miroslav PERHÁČ, Správa doktrín</i>	
Plánování boje u roty	29
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín</i>	
S-2 na stupni rota – zkušenosti a doporučení US Army	30
<i>Ing. Jozef BUZA, Správa doktrín</i>	
Postřehy velitele mechanizované čety z nasazení v operaci Irácká svoboda.	30
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín</i>	
Zásady protiteroristického boje podle velitele multinárodních sil v Iráku	31
<i>Ing. Miroslav PERHÁČ, Správa doktrín</i>	
Poznatky z vedení bojů aliančními silami v Iráku	31
<i>pplk. Ing. Jiří VÍTEČEK, Správa doktrín</i>	

Ročník 2, číslo 1/2009

Provinční rekonstrukční týmy – přínos do teorie a praxe mírových operací pod vedením mezinárodních organizací, nebo účelové opatření pro potřeby vojenských intervencí	32
<i>plk. gšt. Ing. Jaromír ZŮNA, MSc., Velitelství výcviku – Vojenská akademie</i>	
Pozemní síly USA aktivují první jednotku rodilých mluvčích	32
<i>Ing. Pavol VARGA, Institut doktrín</i>	
Operační bezpečnost – klíč k dosažení úspěchu v současných i budoucích operacích.	33
<i>Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín</i>	
Rešerše manuálu US ARMY ke stabilizačním operacím „FM 3-07 STABILITY OPERATIONS“	33
<i>pplk. Ing. Petr MARKVART, Ph.D. Institut doktrín</i>	
Rešerše manuálu US ARMY k výcviku pozemních sil „FM 7-0 Training for Full Spectrum Operations“	34
<i>pplk. Ing. Petr MARKVART, Ph.D. Institut doktrín</i>	
Boj o Fallúdžu	34
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín, pplk. Ing. Jiří SVOBODA, Velitelství společných sil</i>	
Plánování a zajištění doprovodů	35
<i>kpt. Ing. Pavel VRASPÍR, 102. průzkumný prapor</i>	
Zkušenosti a poznatky předsunutého leteckého návodčího z mise v Afghánistánu.	35
<i>příslušník 22. letecké základny</i>	
Spolupráce Evropské unie – Afrika.	36
<i>mjr. Ing. František GRMELA, Institut doktrín</i>	
Jak spolupracovat s původními obyvateli.	36
<i>Ing. Pavol VARGA, Institut doktrín</i>	
Náboženství – opomíjený faktor při plánování mise	37
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín</i>	

Plánování bojového použití odstřelovačů	37
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín</i>	
Operace PROVIDENCE – evakuace cizinců z Libérie	38
<i>Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Institut doktrín</i>	
Doktrína boje proti povstalcům	39
<i>Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Institut doktrín</i>	
Clausewitzův omyl?	39
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín</i>	
Ročník 2, číslo 2/2009	
Boj proti povstalcům.	40
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín</i>	
Informační operace v NATO	40
<i>por. Bc. Petr STRUŽKA, pro časopis Doktríny upravil Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín</i>	
Lidský rozměr v armádě USA v letech 2015–2024.	40
<i>Ing. Pavol VARGA, Institut doktrín</i>	
Zpravodajské zabezpečení při operačním nasazení – význam vojáka jako nenahraditelného zdroje informací	41
<i>kpt. Bc. David BATĚK, 53. brigáda pasivních systémů a elektronického boje</i>	
Zkušenosti z asymetrických konfliktů	41
<i>Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín</i>	
Targeting úkolového uskupení: operační sladění	42
<i>Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín, mjr. Ing. Martin ŠUFAJZL, Katedra řízení palebné podpory Univerzity obrany</i>	
Dvacet osm příkázání – základy protipovstaleckého boje na stupni rota	42
<i>mjr. Ing. František GRMELA, Ing. Pavol VARGA, Institut doktrín</i>	
Bojové letouny pro příští století	43
<i>Ing. Jan DŮBRAVČÍK, Institut doktrín</i>	

Poznátky z libanonsko-izraelského konfliktu v roce 2006.	43
<i>plk. Ing. Jiří VÍTEČEK, Institut doktrín</i>	
Zkušenosti z výcviku specialistů chemického vojska AČR jako nástroj zdokonalení specializované přípravy studentů Univerzity obrany.	44
<i>Ing. Jozef KUČÍK, CSc., mjr. Ing. Pavel OTRÍSAL, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany</i>	
Perspektivy operací založených na účincích a jejich vztah ke komplexním přístupům k řešení krizí.	45
<i>plk. gšt. Ing. Jaromír ZŮNA, MSc., Velitelství výcviku – Vojenská akademie</i>	
Využití procesu získávání poznatků a využívání zkušeností (Lessons Learned) v misi.	45
<i>mjr. Ing. Jiří LÍBAL, 4. brigáda rychlého nasazení</i>	
Ročník 3, číslo 1/2010	
Poznátky z mise UNMIK v Kosovu, 1. část.	46
<i>mjr. Ing. František GRMELA, Institut doktrín</i>	
Recenze: Ruské konvenční síly a válka s Gruzii.	46
<i>Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Institut doktrín</i>	
Vojenská operace Evropské unie v čadské republice a ve středoafrické republice.	47
<i>Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Institut doktrín</i>	
Přizpůsobit se, nebo zemřít: Protipovstalecká taktika na stupni rota.	47
<i>Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín</i>	
Hlídkování ve východním Afghánistánu aneb Návrat k pěšímu boji.	48
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín</i>	
Boj proti povstalcům a nezbytnost spolupráce s místním obyvatelstvem.	48
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín</i>	
Léčka.	48
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín</i>	
Dassault Rafale.	49
<i>Ing. Jan DŮBRAVČÍK, Institut doktrín</i>	

Ročník 3, číslo 2/2010

Elektronický boj.	50
<i>Ing. Karel JANÁČ, Institut doktrín</i>	
Komplexní přístup v pojetí společné spojenecké doktríny AJP-01 (D) RD.	50
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín</i>	
Uvedení do základů teorie vedení společných operací 1.	51
<i>Ing. Oldřich SOCHA, Institut doktrín</i>	
Běžný den mobilního pozorovacího týmu v Lógaru.	51
<i>por. Bc. Jan HRDINKA, 72. mechanizovaný prapor</i>	
Budoucí operace.	51
<i>pplk. Ing. Jiří POHLODEK, Ing. Jiří VÍTEČEK, Institut doktrín</i>	
Je možné zvítězit v Afghánistánu bez afghánských žen?	52
<i>Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín</i>	
Jarní sympozium k protipovstaleckému boji.	52
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín</i>	
Získávání a vyhodnocení poznatků a zkušeností v praxi.	53
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín</i>	
Operace protipovstaleckého boje v Afghánistánu.	53
<i>Ing. Pavol VARGA, Institut doktrín</i>	
Stav procesu přezbrojení AČR automobilem terénním středním.	54
<i>pplk. Ing. Petr MAREK, Institut doktrín</i>	
Střelecká příprava – nově.	54
<i>Ing. Jaroslav ZAPLETAL, CSc., Institut doktrín</i>	
Střelecká příprava v systému přípravy personálu.	55
<i>Ing. Jaroslav ZAPLETAL, CSc., Institut doktrín</i>	
Štábní nácvik k velitelskoštábnímu cvičení s částečným vyvedením vojsk Boleslavská hradba 2010.	55
<i>pplk. Ing. Petr MAREK, Institut doktrín</i>	
Nový předpis – Výcvik na vodě.	55

<i>Ing. František JANEČKA, Institut doktrín</i>	
Zavádění „přejímacích“ standardizačních dohod Aliance	56
<i>Ing. Michal ROČKÁR, Institut doktrín</i>	
Ročník 4, číslo 1/2011	
Uvedení do základů teorie vedení společných operací 2.....	57
<i>Ing. Oldřich SOCHA, odbor doktrín</i>	
Komunikační a informační podpora roty chemické ochrany.....	57
<i>doc. Ing. Ján TKÁČIK, CSc., Katedra komunikačných a informačních systémů Univerzity obrany, Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany</i>	
Vojenské operace.....	58
<i>Ing. Milan SOJKA, Ing. Oldřich SOCHA, odbor doktrín</i>	
Improvizovaná výbušná zařízení – stálá hrozba	58
<i>Ing. Jozef BUZA, Ing. František JANEČKA, odbor doktrín</i>	
Chemické jednotky Slovinska	58
<i>Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany, npor. Dipl. Ing. Matjaž KAVČIČ, Slovinské vojsko – JCBRN Defence COE</i>	
Boj v zastavěném prostoru v postmoderní éře	59
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, odbor doktrín</i>	
Prapor radiační, chemické a biologické ochrany ozbrojených sil Slovenské republiky.....	59
<i>Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ing. Petr ŽUJA, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany</i>	
Radiační, chemická a biologická ochrana v ozbrojených silách Slovenské republiky.....	60
<i>Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ing. Petr ŽUJA, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany</i>	
Ozbrojené síly a národní krizový manažment	60
<i>generálmajor Ing. Ján SALAGANIČ, Velitelství pozemních sil ozbrojených sil Slovenské republiky</i>	

Lockheed Martin/Boeing F-22A Raptor	61
<i>Ing. Jan DÚBRAVČÍK, odbor doktrín</i>	
Struktura povelu náčelníka střediska řízení palby dělostřeleckého oddílu	61
<i>prof. Ing. Ladislav POTUŽÁK, CSc., pplk. Ing. Josef VONDRÁK, Katedra řízení palebné podpory Univerzity obrany</i>	
Plánování přípravy roty logistiky	62
<i>npor. Ing. Michal ZELENÁK, 73. tankový prapor</i>	
Zkušenosti z mise UNMIK 2 – povinné ručení v Kosovu.	62
<i>mjr. Ing. František GRMELA, odbor doktrín</i>	
Připravovaná vojenská doktrína Ubytovací a stavební zabezpečení v rezortu Ministerstva obrany České republiky	63
<i>mjr. Ing. Petr MAREK, odbor doktrín</i>	
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	63
<i>npor. Ing. Michal ZELENÁK, 73. tankový prapor</i>	
Ročník 4, číslo 2/2011	
Vývoj doktrinální soustavy AČR a tvorba doktrinálních dokumentů. . . .	64
<i>Ing. Oto VEJMEJKA, odbor doktrín</i>	
Tvorba a aktualizace datových číselníků	64
<i>pplk. Ing. František RŮŽIČKA, VÚ 8860 Belgie</i>	
Zpravodajství z lidských zdrojů na operačním a taktickém stupni v podmínkách Armády České republiky	65
<i>Ing. Karel JANÁČ, odbor doktrín</i>	
Taktika pozemních sil.	65
<i>Ing. Milan SOJKA, odbor doktrín</i>	
Uvedení do základů teorie vedení společných operací 3.	66
<i>Ing. Oldřich SOCHA, odbor doktrín</i>	
Činnost národního experta v pozorovatelské misi Evropské unie v Gruzii.	66
<i>Ing. Oldřich ZELA, odbor doktrín</i>	

Postřehy z působení styčného důstojníka v mezinárodních bezpečnostních a podpůrných silách	67
<i>kpt. Ing. Elemír KUREJ, odbor doktrín</i>	
Právní systém v Kosovu, vznik státního zastupitelství Kosova	67
<i>prap. Jaromír ŠALPLACHTA, Ing. Pavol VARGA, odbor doktrín</i>	
Zkušenosti z použití dělostřelectva v soudobých operacích	68
<i>Ing. Karel KUDLIČKA, odbor doktrín</i>	
Systémy pro detekci a identifikaci biologických aerosolů	68
<i>Ing. Eva ŠVÁBENSKÁ, VOP-026 Šternberk</i>	
Připravované změny ve výstrojním zabezpečení v rezortu Ministerstva obrany	69
<i>pplk. Ing. Petr HARAŠTA, sekce logistiky Ministerstva obrany</i>	
Eurofighter Typhoon.	69
<i>Ing. Zdeněk ZEITHAML, odbor doktrín</i>	
Příprava ženijních specialistů, jednotek, velitelů a příslušníků štábů	70
<i>Ing. František JANEČKA, odbor doktrín</i>	
Cesta velitele – úvahy o velení a řešení krizí	70
<i>plk. v. v. Ing. Josef NASTOUPIL, mjr. Ing. Petr MAREK, odbor doktrín</i>	
Kurz Lessons Learned štábních důstojníků Severoatlantické aliance	71
<i>prap. Jaromír ŠALPLACHTA, odbor doktrín</i>	
Příprava občanů k obraně státu.	71
<i>Ing. Miroslav JURENKA, Ph.D., Univerzita obrany</i>	
Přeprava nebezpečných věcí	72
<i>kpt. Ing. Michal ZELENÁK, Univerzita obrany</i>	
Zkušebnictví pro Armádu České republiky u VOP-026 Šternberk, s. p.	72
<i>Ing. Lubomír PŘIKRYL, VOP-026 Šternberk</i>	
Metodika činnosti administrátora správce standardizační skupiny a správce standardizační třídy.	73
<i>Ing. Michal ROČKÁR, odbor doktrín</i>	

Terminologie	73

Ing. Oldřich ZELA, odbor doktrín

Přílohy

Informace pro potenciální autory příspěvků zaslaných do on-line pokračujícího zdroje Doktríny	76
On-line pokračující zdroj Doktríny a partnerské časopisy	79
Česká vojenská encyklopedie ve „službách“ příslušníků rezortu Ministerstva obrany a civilní veřejnosti	81
Získávání poznatků a využívání zkušeností (Lessons Learned)	84
Stručné představení odboru doktrín a jeho současné tvorby	86

Oddělení doktrín a operačních publikací

Ing. Oto VEJMEJKA, Správa doktrín

Autor článku objasňuje místo a úlohu oddělení doktrín a operačních publikací v organizační struktuře Správy doktrín. Sumarizuje oddělením zpracované vojenské doktríny a vojenské publikace. Mezi nejvýznamnější náleží Doktrína Armády České republiky, Doktrína Armády České republiky v operacích na území České republiky pod národním velením, Velení a řízení v operacích, Logistika ve vojenských operacích a další. Představuje také nově vydané tituly, mezi které náleží Doktrína AČR v mnohonárodních operacích, Štábní práce v operacích (1. část) a další. Informuje o připravovaných titulech, mezi které náleží Vojenská logistika, Štábní práce v operacích (2. část), Ochrana vojsk ve vojenských operacích, Použití jednotek pozemních sil ve vojenských operacích.

Činnost oddělení předpisů vzdušných sil

pplk. Ing. Dušan FALTÝNEK, Správa doktrín

Autor článku objasňuje místo a úlohu oddělení předpisů vzdušných sil v organizační struktuře Správy doktrín. Sumarizuje oddělením zpracované vojenské doktríny a vojenské publikace. Mezi nejvýznamnější náleží Použití vrtulníků v operacích, Velení a řízení ve vzdušných silách Armády České republiky, Použití pozemní protivzdušné obrany Armády České republiky v operacích a další. Představuje také nově vydané tituly, např. Bojová služba protiletadlového raketového kompletu 2K12 KUB CZ, Vzdušné síly Armády České republiky v operacích, Technický popis a provoz přenosného protiletadlového raketového kompletu RBS-70. Informuje o specifických titulech určených pro úzký okruh vojenských specialistů (uživatelů), mezi něž patří Metodika přípravy specialistů operačního personálu střediska řízení a uvědomování Armády České republiky, Bojová služba radiotechnického vojska. Na konci článku je v grafické podobě vyjádřena Hierarchie tvorby dokumentů vzdušných sil.

Boj v zastavěném prostoru

pplk. Ing. Jiří VÍTEČEK, Správa doktrín

Autor článku poskytuje zkušenosti vojenských specialistů z vedení boje v zastavěném prostoru v Iráku, Afghánistánu, Palestině a Libanonu. Stručně uvádí možná úskalí pro vedení boje v zastavěném prostoru a následně objasňuje potenciální východiska z těchto problémů. Samostatně se věnuje využití „obrněné“ stavební techniky pro zřizování průchodů v závalech a zátarasech. Pojednává o využití vrtulníků jako prostředku pro zabezpečení bojové činnosti a nebojové podpory vlastních jednotek. Upozorňuje na nebezpečí využití kanalizačního systému nepřítelem pro snadný a nepozorovaný pohyb v zastavěném prostoru. Výčet parciálních problémů je zakončen stručným pojednáním o činnosti vlastních a nepřátelských odstřelovačů, zpravodajské činnosti a průzkumu bezpilotními prostředky.

Nastolení pořádku a organizace

Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín

Autor článku popisuje zkušenosti francouzských jednotek z vedení „stabilizačních operací“ z konce 19. století v prostředí Indočíny. Specifikou článku je objasnění použití vojenských a politických prostředků pro nastolení pořádku, které se dotýkaly větší části místního obyvatelstva. Tato opatření byla prováděna v první fázi operace, kde hlavní roli sehrávala armáda a její činnost byla místním obyvatelstvem negativně vnímána. Již v této době bylo patrné, že standardní úloha vojáků ustoupila do pozadí a vojáci plnili úkoly převážně administrativního charakteru spojené se státní správou. Zásady, které uplatňovala francouzská armáda před více jak 100 lety, jsou aktuální dodnes.

Zobecněné poznatky a zkušenosti z použití ručních protitankových zbraní v minulých i současných operacích

Ing. Jozef BUZA, Správa doktrín, prap. Dušan ROVENSKÝ, Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad

Autoři článku charakterizují a objasňují ruční protitankové zbraně používané dříve i v současnosti v asymetrických konfliktech. Zdůrazňují

skutečnost, že ve druhé polovině 20. století dochází k budování obrněných a mechanizovaných jednotek, ale také k postupnému zdokonalování a modernizaci všech druhů protitankových zbraní. Ty se v dalších letech staly nejrozšířenějším a současně i nejlevnějším prostředkem v rukou povstaleckých armád, rebelů a teroristů. Článek poskytuje informace o členění ručních protitankových zbraní a druzích střel pro tyto zbraně. Specifikuje hlavní přednosti, slabiny a destruktční následky na živé síle, vojenské technice a budovách při použití ručních protitankových zbraní. Na konci článku jsou zmíněna opatření pro snížení rizika útoku na vozidla a faktory pro jejich z odolnění.

Způsob přípravy jednotek USA vysílaných do operací pro plnění úkolů v prostředí hrozby improvizovaných výbušných systémů

Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Správa doktrín

Autor článku objasňuje individuální a kolektivní přípravu vojenských jednotek Americké armády před působením improvizovaných výbušných systémů. Specifickým rysem individuální a kolektivní přípravy je skutečnost, že probíhá v prostorech s vysokou hrozbou výskytu improvizovaných výbušných systémů, a to na území Iráku a Afghánistánu. Podstatná část článku je zaměřena na objasnění obsahu identifikace vizuálních indikátorů improvizovaných výbušných systémů, reakce na podezřelý předmět a reakce na napadení improvizovanými výbušnými systémy nebo vozy se sebevražednými útočníky. Mimo specializovaných jednotek Americké armády je tato příprava prováděna u všech ostatních jednotek odbornými instruktory vyškolenými a vycvičenými v dostatečném časovém předstihu.

Doktrína použití pozemních sil Francie na národním území

Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Správa doktrín

Autor článku seznamuje čtenáře s vydanou Doktrínou použití pozemních sil na národním území. Doktrína byla vydána Ministerstvem obrany Francie v červnu roku 2006 a definuje použití pozemních sil při ochraně území jako soubor činností prováděných, v rámci úsilí ostatních státních orgánů, na národním území pozemním vojskem, v součinnosti nebo bez ní s ostatními druhy sil, s cílem podpořit civilní obranu. V textu článku je objasněna problematika národního prostředí, hrozeb a rizik vůči národnímu území Francie. Dále je zde objasněna organizace společné teritoriální obrany s konkretizací na provádění misí pozemního vojska v rámci společné teritoriální obrany. V závěrečné části článku jsou zmíněny hlavní úkoly pozemních sil Francie po jednotlivých druzích sil plněných v rámci operací na národním území.

Tvorba koncepcí a experimentování

pplk. Ing. Jiří POHLODEK, Správa doktrín

Autor článku představuje nově vniklé oddělení tvorby koncepcí a experimentování Správy doktrín. V textu je objasněn předmět činnosti a okolnosti, které vedly ke vzniku oddělení. Pozornost je věnována objasnění systému tvorby koncepcí a trendům vývoje tvorby koncepcí v Organizaci Severoatlantické smlouvy. V článku jsou uvedeny principy pro zapojení členských zemí NATO do tvorby koncepcí, včetně elektronických zdrojů, kde lze potřebné informace nalézt. V závěru článku je rozšířeno pensus informací o souvislosti, které objasňují vazby tvorby koncepcí s experimentováním. Tvorba koncepcí a experimentování navazuje na zahraniční zkušenosti příslušníků rezortu Ministerstva obrany České republiky a přijaté alianční závazky vůči NATO. Zkušenosti z této problematiky jsou implementovány do vojenských publikací a doktrinálních dokumentů Armády České republiky.

Odběr kontaminovaných vzorků

Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ing. Tomáš DVOŘÁK, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany

Autoři v článku prezentují důležité historické mezníky vedoucí ke vzniku chemického vojska, stručně pojednávají o prvopočátcích použití zbraní hromadného ničení a v souvislosti s nimi zdůrazňují nutnost odběru a identifikace vzorků na teritoriu vedení operace v dnešní době. Za nebezpečné nejsou považovány jen zbraně hromadného ničení, ale také celá škála dalších látek – průmyslové nebezpečné látky, chemické, radioaktivní a biologické látky, na jejichž existenci musí být velícím důstojníkem brán zřetel. V článku jsou uvedeny normy NATO, ale i vnitřní předpisy rezortu Ministerstva obrany České republiky, podle kterých se vysílané jednotky do operace připravují a v době nasazení do operace se jimi řídí. Na modelové situaci autoři článku objasňují, že odběr a transport vzorků není odbornou činností jen jednotek chemického vojska, ale na této činnosti se podílí celá řada specialistů a jednotek dalších druhů vojsk. Článek poukazuje na složitost problematiky odběru vzorků a zdůrazňuje nutnost komplexního přístupu k plnění tohoto úkolu.

Odběr a transport vzorků – staronový úkol pro specialisty chemického vojska

Ing. Petr ŽUJA, Ing. Tomáš DVOŘÁK, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany

Autoři v článku objasňují provázanost včasného odběru a identifikace vzorků biologických, chemických a radioaktivních látek se správným vyhodnocením a rozhodnutím velícího důstojníka v operaci. První část článku je zaměřena na objasnění základního vybavení specializovaných jednotek chemického vojska pro odběr a transport vzorků. Pozornost je věnována nejen vojenské technice, ale také již dnes méně preferovaným kufříkovým soupravám pro odběr vzorků kontaminovaných otravnými látkami a průmyslovými toxickými látkami. Ve druhé části článku je objasněn výcvik specialistů chemického vojska se zaměřením na odběr vzorků a opatření při jejich transportu. Autoři

článku kladou důraz na promyšlený a efektivní výcvik specialistů chemického vojska při odběru a transportu vzorků vycházející z norem Aliance a zkušeností z působení vojenských jednotek mimo území České republiky. V závěrečné části navrhuji úpravu odborné tematiky pro provádění výcviku a navrhuji profesní požadavky a předpoklady na výběr specialistů chemického vojska.

Materiální vybavení družstev pro odběr a transport vzorků

Ing. Tomáš DVOŘÁK, Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ústav ochrany proti zbraňným hromadnému ničení Univerzity obrany

Autoři článku popisují materiální vybavení družstev odběru a transportu vzorků, včetně zhodnocení stávajícího materiálního vybavení těchto specializovaných jednotek a na základě toho navrhuji možné doplnění dalšího materiálu ke zvýšení efektivnosti práce. Poukazují na skutečnost, že odběr vzorků a identifikace radioaktivních, bojových biologických a otravných látek je prováděn ze dvou aspektů, operačního a legislativního. První aspekt souvisí s rozhodnutím velícího důstojníka o činnosti jemu podřízených jednotek, druhý aspekt s sebou přináší případné soudní nebo mimosoudní vyrovnání v případě újmy na zdraví. Autoři ve svém konstatování, ale hlavně v návrzích vycházejí ze zkušenosti působení jednotek chemického vojska v operacích mimo území České republiky. Na základě činnosti vojenských jednotek Armády České republiky v Afghánistánu uvádějí doplňující informace o dovybavení specializovaných jednotek pro odběr a transport vzorků dalším potřebným materiálem nabývaným zpravidla v místě nasazení.

Potlačení lidového povstání

Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín

Autor článku popisuje sled událostí a v návaznosti na ně i zkušenosti Velké Británie z boje proti povstalcům v Malajsku. Vývoj a řešení malajské krize v letech 1948–1957 popisuje v článku „The Unwinnable War – Defeating Popular Insurgency“ podplukovník James Rutter, příslušník ozbrojených sil Velké Británie. Malajská krize představovala

intenzivní 12letou válku vedenou ozbrojenými silami Británie, zemí Commonwealthu a Malajska proti ozbrojeným silám Malajské komunistické strany. Článek objasňuje důležité mezníky v průběhu malajské krize, úspěchy a neúspěchy obou zneprátelených stran a jejich řešení. V závěru článku jsou uvedeny hlavní zkušenosti z této krize, které jsou přenositelné i do dnešních operací na území Iráku a Afghánistánu.

Boj proti povstalcům – úkolové uskupení Devil v Afghánistánu

Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín

Autor článku objasňuje události ze stabilizační operace Trvalá svoboda v Afghánistánu. Boj proti povstalcům — úkolové uskupení Devil v Afghánistánu popisují autoři plukovník Patrick Donahue a podplukovník Michael Fenzel v originálním článku „Combating a Modern Insurgency: Combined Task Force Devil in Afghanistan“. Autoři článku nejdříve charakterizují prostor odpovědnosti úkolového uskupení Combined Task Force Devil a následně objasňují cíle, úkoly a fáze působení jednotek úkolového uskupení. V další části článku objasňují principy a zásady pro činnost úkolového uskupení, zaměření a systémový přístup velení úkolového uskupení k rekonstrukci. V závěru článku jsou prezentovány cenné zkušenosti z vybraných činností vojenských jednotek a „neúspěšných projektů“ realizovaných v místě působení úkolového uskupení.

Provinční rekonstrukční týmy – zkušenosti a doporučení

Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín

Autoři článku vycházejí ze zpracované studie, jejímž obsahem je hodnocení jednotlivých modelů provinčních rekonstrukčních týmů, hodnocení jejich efektivity a pojmenování nedostatků. Cílem studie, který se zrcadlovitě odráží v textu článku, je zodpovězení klíčových otázek: Mají koaliční partneři pokračovat v používání provinčních rekonstrukčních týmů? Plní provinční rekonstrukční týmy cíle, kvůli kterým jsou financovány? Jaké jsou nejlepší zkušenosti jednotlivých zemí, které vysílají anebo financují provinční rekonstrukční týmy? Hlavní

části studie tvoří: Úvod; Analytický rámec; Politika a administrativní systém; Civilně-vojenské vztahy; Aktivity a vztahy; Dopad hodnocení; Doporučení. Výsledkem studie jsou cenné informace, závěry a doporučení, které mohou sloužit jednotlivým zemím ke zdokonalení organizace a činnosti provinčních rekonstrukčních týmů.

Zkušenosti ze sovětsko-afghánské války – léčka „Deh-khwaja“

Ing. Jozef BUZA, Správa doktrín

Autor článku objasňuje jednu z válečných zkušeností v průběhu vedení sovětské operace v Panjwayee na území Afghánistánu v roce 1982. Záměrem sovětských jednotek v provincii Panjwayee bylo blokovat a vyčistit území od jednotek mudžáhidů, které napadaly převážně zásobovací kolony na trase Kandahár–Herat. V průběhu několikátýdenní operace bylo použito velké množství vojenské techniky, která vyžadovala pravidelné doplňování. Právě zásobovací konvoj se stal cílem útoku. V článku je popsána situace obou nepřátelených stran a záměr mudžáhidů způsobit velké materiální ztráty vybranému zásobovacímu konvoji poblíž městečka Deh-Khwaja. Autor článku popisuje průběh vedení přepadu mudžáhidy, rozsah ztrát na zásobách a následky, které přiměly sovětské jednotky neplánovaně ukončit vedení operace v Panjwayee.

Léčka v údolí „GUMBAD“

Ing. Jozef BUZA, Správa doktrín

Autor článku zprostředkovává autentické zkušenosti velitele pěší roty kapitána Paula Thomase z vedení bojové činnosti v afghánských provinciích Shwali Khot a Mienneshin. Kapitán Thomas byl v roce 2005 jedním z velících důstojníků pěší roty a společně s protitankovou rotou a několika rotami Afghánské národní armády plnil operační úkol v rámci operace Devil's Face. Autor článku objasňuje okolnosti, situaci a průběh ozbrojeného střetu v údolí Gumbad, kde tálibánští bojovníci připravili smíšené jednotce důmyslnou léčku. V závěru článku je čtenáři poskytnuta celá řada cenných zkušeností jako například použití boční pochodové záštity, efektivní využití zbraňových systémů,

operativní velení v průběhu boje včetně zabezpečení spolehlivého spojení a další, které jednotka ještě vícekrát využila v boji.

Ovládnutí domu

Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín

Autor článku pojednává o taktice, technikách a postupech, použitých americkými jednotkami při nasazení v operaci Trvalá svoboda v Iráku. V úvodu článku jsou popsány odlišnosti ve vnitřním uspořádání iráckých obydlí, jejich vliv na způsob „čištění“ místností a celé budovy. V článku jsou podrobně popsány jednotlivé fáze pro ovládnutí domu a objasněna s nimi související stanovená pravidla. Volba variabilního způsobu pro použití síly minimalizuje ztráty na civilních obětech a materiální škody. Z obsahu článku je patrné, že pravidla pro použití síly mají zásadní vliv na způsob vedení boje v zastavěném prostoru. V závěru článku je zdůrazněna úloha přípravy na boj v zastavěném prostoru, kde mezi nejdůležitější faktory ovlivňující úspěch patří rychlost, překvapení a rozhodný postup s cílem rychlého zneškodnění nepřítel.

27 doporučení Lawrence z Arábie

Ing. Jozef BUZA, Správa doktrín

Autor článku zprostředkovává dvacet sedm doporučení vycházejících z osobních poznámek T. E. Lawrence, britského důstojníka sloužícího u arabských jednotek v průběhu arabského povstání proti turecké nadvládě v letech 1916–1918. Doporučení byla ve své době zpracována do podoby pomůcky určené vojenským instruktorům sloužícím v arabských armádách. Pomůcka poskytovala cenné rady začínajícím a nezkušeným vojákům jak vystupovat a jednat s arabskými vojáky a obyvatelstvem. Uvedená doporučení jsou univerzální, a nebyla použitelná ve všech situacích a ve všech případech. Článek zdůrazňuje skutečnost, že jednání s arabským obyvatelstvem je umění, platí pro něj řada výjimek a je bez zřejmých pravidel. Řada doporučení platí i pro 21. století.

Muslimský svět – mé zkušenosti z Bagdádu

pplk. Ing. Petr KOZIEL, Správa doktrín

Autor článku popisuje vlastní zkušenosti z jednání s Iráčany a porovnává je s doporučeními, která jsou dávana příslušníkům Armády České republiky vysílaným do misí v Iráku a Afghánistánu. Příslušníci rezortu Ministerstva obrany České republiky jsou nasazováni do zahraničních misí, kde se denně setkávají s multikulturní a multináboženskou realitou, na kterou nemusí být zcela připraveni. Je bezpodmínečně nutné řídit se všeobecnými zásadami a respektovat povahové, kulturní a sociálních odlišností, které se odrážejí v pozdravech, pracovních vztazích, způsobu, stylu a formě verbální i neverbální komunikace. Článek obsahuje osm základních reálií, se kterými se většina nasazených vojáků AČR může setkat, a autor článku ke každé reálii uvádí vlastní zkušenost. Zkušenost je zpravidla doplněna o radu jak správně postupovat, aby nedošlo k nežádoucímu incidentu.

Vojenská encyklopedie

Ing. František BLIŽŇÁK, Správa doktrín

Autor článku pojednává o realizaci „projektu“ Vojenské encyklopedie jako o obsáhlém zdroji informací v podobě pojmů a jejich objasnění z oblasti vojenského umění a vojenské teorie. Hlavní důraz a zaměření Vojenské encyklopedie je položen na operační terminologii. V článku je vyzdvížen cíl projektu, jeho opodstatnění po vstupu do Aliance a význam existence pro tvorbu vojenských publikací na Správě doktrín. Vojenská encyklopedie je určena pro vojensko-odbornou veřejnost, vojenské školy, ústavy a zájemce o spolupráci v oblasti vojenské terminologie. Vojenská encyklopedie je informačním pramenem aktuálním a spolehlivým. V závěru článku je zmíněna přístupnost široké veřejnosti z prostředí Internetu a také celoarmádní datové sítě.

Chemické zabezpečení letecké základny

Ing. Jozef KUČÍK, CSc., mjr. Ing. Pavel OTRÍSAL, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany

Autoři článku objasňují specifické úkoly chemického vojska Armády České republiky při provádění chemického zabezpečení letecké základny. První část článku pojednává o současném stavu chemického zabezpečení u leteckých základen, s konkretizací na specifické znaky leteckých základen a možné způsoby ohrožení. Podrobněji jsou objasněna možná ohrožení letecké základny, mezi něž náleží zbraně hromadného ničení, průmyslové toxické látky a terorismus. Ve druhé části jsou rozebrány cíle a úkoly, síly, prostředky a organizace chemického zabezpečení letecké základny. Podrobněji je objasněno monitorování radiační, chemické a biologické situace v prostoru; ochrana jednotek, útvarů a objektů letecké základny proti účinkům radioaktivních, chemických a biologických látek; dekontaminace jednotek, útvarů a objektů letecké základny.

K některým otázkám činnosti chemického pozorovatele

Ing. Jozef KUČÍK, CSc., mjr. Ing. Pavel OTRÍSAL, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany

Autoři článku se zabývají místem a úlohou chemických pozorovatelů v Armádě České republiky. V textu článku je zdůrazněn význam existence chemického pozorovatele jako prvotního zdroje informací při monitorování radiační, chemické a biologické situace. První část pojednává o hlavních úkolech, vybavení, požadavcích na vycvičenost a výběr chemických pozorovatelů. Ve druhé části jsou uvedeny specifické úkoly chemického pozorovatele v mírových operacích. Závěr článku analyzuje současný stav a identifikuje tři problémové oblasti – oblast organizační, ekonomickou a oblast přípravy a vybavenosti. Autoři článku vycházejí z provedené mikroanalýzy a doporučují možná východiska pro zlepšení stávajícího stavu problematiky chemických pozorovatelů.

Vševojskový prostředek monitorování radiační a chemické situace

mjr. Ing. Pavel OTŘÍŠAL, Ing. Tomáš DVOŘÁK, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany

Autoři článku objasňují význam chemického zabezpečení jako jednoho ze základních opatření pro zabezpečení činnosti vojsk Armády České republiky. Zdůrazňují opodstatněnost bytí chemických pozorovatelů a jejich vybavení moderními prostředky pro monitorování radiační, chemické a biologické situace. První část článku charakterizuje chemického pozorovatele jako vojáka a specialistu, včetně vymezení profesních požadavků. Druhá, nosná část článku, poskytuje čtenáři základní informace o nově zavedené soupravě chemického pozorovatele SCHP-6. V této části je zmíněna historie vývoje soupravy, její určení, složení a základy použití. V závěru článku autoři konstatují skutečnost, že souprava chemického pozorovatele SCHP-6 je symbolem nové generace vševojskového prostředku pro monitorování radiační, chemické a biologické situace.

Metodiky vybraných předmětů přípravy

pplk. Ing. Jiří VÍTEČEK, Správa doktrín

Autor článku seznamuje čtenáře s významem a obsahovým zaměřením metodik vybraných předmětů přípravy. Mezi tyto metodiky náleží Metodika taktické přípravy, Metodika střelecké přípravy, Metodika taktické přípravy průzkumných jednotek, Metodika ženijní přípravy. Uvedené metodiky byly zpracovány na základě požadavků věcných gestorů a jsou začleněny do skupiny „vojenská publikace“. Důvodem tvorby metodik byla reakce na změny a vývojové trendy v Armádě České republiky, týkající se plánování, provádění a vyhodnocování přípravy personálu. V textu článku jsou uvedeny u každé z vojenských publikací použité formy, metody a prostředky přípravy. V závěru článku je zdůrazněna skutečnost, že vydané metodiky jsou součástí komplexu nových výcvikových dokumentů, které mají za cíl zkvalitnit úroveň výcviku jak jednotlivců, tak i jednotek.

FM 3-0 Operace – změna amerického pohledu na soudobé války

pplk. Ing. Jiří POHLODEK, Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Správa doktrín

Autoři článku seznamují čtenáře s manuálem pozemních sil Spojených států amerických pod označením FM 3-0 Operations. Jedná se již o patnáctou revizi a vydání této doktríny pozemních sil. V článku je vyzdvížen význam manuálu spočívající v novém přístupu a chápání operací v celém jejich spektru, včetně pojetí stabilizačních operací, které jsou vyzdvíženy na úroveň bojové operace. Mezi hlavní části článku náleží pojednání o operačním prostředí, kontinuitě operací, operačních tématech a konceptech operace. Podstata manuálu je dána principy institucionalizace společně prováděných útočných, obranných a stabilizačních operací jako doktrinálního základu pro působení pozemních sil. V textu je konstatováno, že vlastní jednotky musí být schopny řešit civilní situaci v kombinaci s plněním stanovených taktických úkolů.

Zajištění bezpečnosti vrtulníků při vedení nepřímých palb

Ing. Karel KUDLIČKA, Ing. Ladislav MAŤAŠOVSKÝ, Správa doktrín

Autoři článku objasňují na konkrétním příkladu příčiny nesprávně vedené palby z vrtulníku do vlastních řad vojenských jednotek. V textu článku jsou postupně objasněny aspekty pro zajištění bezpečného použití vojskového letectva a vedení nepřímé palby a velení a řízení vzdušného prostoru u brigády; opatření ochrany vojskového letectva před nepřímou palbou vlastních jednotek v prostoru odpovědnosti a zajištění bezpečného použití vojskového letectva poblíž větších střílejících jednotek. Pozornost je také věnována zajištění bezpečného použití vojskového letectva v neočekávaných situacích malého rozsahu poblíž vlastních střílejících jednotek a ochraně vojskového letectva před nepřímou palbou vlastních jednotek ve vojenských operacích v zastavěném prostoru. Autoři konstatují, že zajištění bezpečného průletu nad vlastními střílejícími jednotkami není jednoduchým úkolem ani pro jednu z nevyspělejších a nejmodernějších armád, armádu Spojených států amerických. Výsledkem objasněných aspektů je návrh možného

způsobu řízení vzdušného provozu v prostoru vedení boje tak, aby k podobným událostem již nedocházelo.

Koncept brigádního bojového uskupení Stryker pro nasazení do operací nízké intenzity a asymetrických operací

mjr. Ing. Jaroslav KOZŮBEK, Ph.D., Katedra vojenského managementu a taktiky Univerzity obrany

Autor článku pojednává o problematice brigádního bojového uskupení a operací nízké intenzity včetně asymetrických operací. Text článku vychází z dokumentu FM 3-90.6 „The Brigade Combat Team“, který objasňuje koncept brigádního bojového uskupení armády Spojených států amerických. Americký koncept brigádního bojového uskupení je v současné době inspirující pro tvorbu konceptu úkolových uskupení Armády České republiky. Autor v první části objasňuje charakteristiku brigádního bojového uskupení s aplikací poznatků o nejnovějším uskupení sil a prostředků Americké armády – brigádní bojové uskupení Stryker. Další část je věnována rozboru schopností brigádního bojového uskupení Stryker, kde jsou specifikovány hlavní jednotky uskupení. Čtenář se může seznámit s charakteristikou mechanizovaného praporu Stryker, průzkumným plukem, dělostřeleckým oddílem, praporem zabezpečení, protitankovou rotou, ženijní rotou, spojovací rotou a rotou vojenského zpravodajství. Poslední část poskytuje nezbytné informace o kolovém obrněném vozidle pěchoty STRYKER M1126. V závěru článku autor shrnuje základní zkušenosti o působení brigádního bojového uskupení Stryker v Iráku a Afghánistánu.

Izraelská válka proti Hizballáhu 2006 z pohledu arabského hodnocení

Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Správa doktrín

Autor článku popisuje důvod, chronologii a specifické aspekty třicetitřídenního válečného konfliktu mezi Izraelem a šíitským Hizballáhem v roce 2006. Text vychází z informací Egyptského centra strategických studií, které pojednávají o dopadech krizí, konfliktů a politických

rozhodnutí na vnitřní a vnější bezpečnost celého regionu. Střídavě je v článku popisována strategie a operační cíle jak Hizballáhu, tak i Izraelských obranných sil. Čtenáři je v další části textu objasněn vývoj konfliktu od zahájení leteckých úderů proti vybraným cílům Hizballáhu až po urovnání konfliktu vzájemným jednáním a přijetím rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů. Poučnou je část článku, pojednávající o použití raket Hizballáhem, neboť způsob a taktika jsou motivující a s největší pravděpodobností použitelné povstalci v jiných konfliktech.

Darfur a operace k udržení míru v Africe

Ing. Miroslav PERHÁČ, Správa doktrín

Autor článku pojednává o historii a specifických hlediscích mírových operací Organizace spojených národů na africkém kontinentu. Hlavní pozornost se soustředí na krizi v Darfuru, kde podle vyjádření Spojených států amerických došlo ke genocidě a podle hodnocení Organizace spojených národů jde o nejzávažnější porušení lidských práv na světě. Faktem zůstává bezmocnost Africké unie vést vlastní operace k udržení míru. V textu článku je chronologicky objasněn vývoj darfurské krize, postoj a činnost afrických mírových sil a snahy Spojených států cvičit africké mírové síly. Závěr článku poskytuje čtenáři možná východiska, jak řešit vzniklou situaci v Africe.

Plánování boje u roty

Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín

Autor článku zprostředkovává zkušenosti velitele roty kapitána Briana LaMarca z plánování boje na stupni rota při nasazení v operaci Irácká svoboda uvedené v článku „Troop-Leading Procedures Planning Process“. Text článku postupně objasňuje centralizované plánování, společné plánování a rámcové plánování. U každého z druhů plánování jsou uvedeny jejich výhody a nevýhody pro plnění konkrétního bojového úkolu. Zvláštní pozornost je věnována problematice rámcového plánování. V závěru článku je autorem provedena jednoduchá komparace jednotlivých druhů plánování z pohledu velitele jednotky na potřebný čas a zdroje.

S-2 na stupni rota – zkušenosti a doporučení US Army

Ing. Jozef BUZA, Správa doktrín

Autor článku zprostředkovává zkušenosti velitele čety nadporučíka Brandona Colase, který popisuje vlastní zkušenosti z budování a činnosti zpravodajské buňky roty v Iráku. Čtenář je seznámen s organizací zpravodajských orgánů americké armády na taktické úrovni velení. Je mu objasněna složitost při získávání a poskytování korektních zpravodajských informací pro vedení protipovstaleckých operací. Podstatná část textu pojednává o množství doporučení jak se chovat a jednat z pohledu velícího důstojníka zpravodajské buňky jednotky. Autor článku srovnává organizaci zpravodajských orgánů americké armády s organizací zpravodajského zabezpečení Armády České republiky v operacích. Článek je zdrojem informací, rad a návodů pro mladé velitele v případě, že budou pověřeni sběrem a vyhodnocováním zpravodajských informací.

Postřehy velitele mechanizované čety z nasazení v operaci Irácká svoboda

Ing. Karel KUDLIČKA, Správa doktrín

Autor článku popisuje zkušenosti velitele výsadkové mechanizované čety nadporučíka Brendana Hagana z nasazení v operaci Irácká svoboda. Text článku pojednává o plnění speciálních úkolů mechanizovanou četou v irácké Samaře a jejím okolí. Úlohou mechanizované čety bylo vytvořit speciální skupiny pro vedení nového způsobu boje, o němž pojednává první část článku. Ve druhé části jsou objasněny běžné operační úkoly jako patrolování na vozidlech, pěší patrolování, provádění případů, získávání informací a další. Třetí část objasňuje další činnosti provázané s operačním působením jako jednání s místními obyvateli, hodnocení objektů po ukončení činnosti, informace o situaci a objektech od nadřízených a jiné. Přínosem pro čtenáře mohou být informace a rady autora týkající se zjišťování totožnosti obyvatel, identifikace skrýší a využití bezpilotních průzkumných prostředků. V závěru textu jsou zmíněny nejdůležitější a univerzální zkušenosti z působení autora v operaci Irácká svoboda.

Zásady protiteroristického boje podle velitele multinárodních sil v Iráku

Ing. Miroslav PERHÁČ, Správa doktrín

Autor článku objasňuje zásady protiteroristického boje, které jsou souborem zkušeností a doporučení velitele mnohonárodních sil v Iráku generála armády Spojených států amerických Davida H. Petraeuse. V textu článku je uvedeno dvacet pět hlavních oblastí pro zaměření činnosti vojsk v protiteroristickém boji v Iráku. Každá z těchto oblastí je autorem stručně komentována na základě poznatků a zkušeností z reálného působení v operaci. Komentář je k jednotlivým oblastem doplněn o jejich význam a opodstatněnost pro úspěch operačního úkolu. V textu článku je kladen důraz na využití všech dostupných bojových i nebojových sil a prostředků Aliance i Iráku, neboť osamocené koaliční jednotky nemohou porazit al-Káidu ani jiné extrémisty.

Poznátky z vedení bojů aliančními silami v Iráku

pplk. Ing. Jiří VÍTEČEK, Správa doktrín

Autor v krátkém článku pojednává o změně výběru munice pro výrobu a použití nástražných výbušných systémů protivládními silami v Iráku. V textu je specifikována dříve i v současnosti teroristy používaná munice v Iráku, dále popis destrukčních účinků nově zvolené munice a způsobu odpalování nástražných výbušných systémů. Závěrečná část článku uvádí informace o změně taktiky aliančních sil, zejména při doprovodu konvojų.

Provinční rekonstrukční týmy – přínos do teorie a praxe mírových operací pod vedením mezinárodních organizací, nebo účelové opatření pro potřeby vojenských intervencí

plk. gšt. Ing. Jaromír ZŮNA, MSc., Velitelství výcviku – Vojenská akademie

Autor článku objasňuje cíle, koncepce a použití provinčních rekonstrukčních týmů v aliančních a koaličních operacích v Iráku a Afghánistánu. Zdůrazňuje nutnost zavedení provinčních rekonstrukčních týmů do praxe jako důsledek politiky, která preferuje řešení krizí mimo rámec existujících mezinárodních organizací a stálých aliancí jako Organizace spojených národů, Evropská unie apod. Konstatuje, že pro použití provinčních rekonstrukčních týmů v operacích chyběla předchozí praxe a jak politická, tak i vojenská teorie. Z těchto důvodů jsou analyzovány zkušenosti z použití provinčních rekonstrukčních týmů v operacích a dochází k vypracování manuálů pro činnost koaličních sil. Autor v závěru článku uvádí, že na základě posouzení možností koncepce provinčních rekonstrukčních týmů je malý předpoklad jejich využití pro budoucí mise a operace Organizace spojených národů, Evropské unie nebo dalších. Tyto organizace již disponují ekvivalentními prvky v misích a operacích pod svým velením a tyto prvky mají výrazně větší potenciál pro plnění dlouhodobých úkolů rekonstrukce a obnovy ve srovnání s provinčními rekonstrukčními týmy.

Pozemní síly USA aktivují první jednotku rodilých mluvčích

Ing. Pavol VARGA, Institut doktrín

Autor článku objasňuje některé z aspektů jazykové vybavenosti vojsk expedičního charakteru a přístup pozemních sil armády Spojených států amerických k tomuto problému. Jeden z přístupů jak pozvednout jazykovou vybavenost příslušníků americké armády pro zdárnější plnění operačních úkolů je uveden v článku J. J. Kruze „Pozemní síly

aktivují první jednotku rodilých mluvčích složenou z rekrutů“. Znalost místního jazyka příslušníky armády je důležitým předpokladem pro získávání informací a důvěry obyvatelstva. V textu jsou uvedeny tři klíčové myšlenky, které jsou pak následně objasněny. První: „Je jednodušší vycvičit lingvisty než naučit vojáky cizím jazykům.“ Druhá: „Jestliže rozumíš jejich jazyku, víš, co říkají. Ale jestliže znáš jejich kulturu, potom víš, co tím míní.“ Třetí: „Nedostatky ve studiu a výuce cizích jazyků negativně ovlivňují naši národní bezpečnost, diplomacii, zpravodajství, prosazování práva a pochopení kultury.“ Autor článku konstatuje, že popsáný způsob přípravy je složitý, časově a ekonomicky náročný.

Operační bezpečnost – klíč k dosažení úspěchu v současných i budoucích operacích

Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín

Autor článku zprostředkovává zkušenosti kapitána Timothy Hsia, příslušníka lehkého obrněného pluku americké armády, z působení v operacích na území Iráku a Afghánistánu. V textu článku je objasněna problematika operační bezpečnosti zahrnující nežádoucí úniky vojenských informací sdělovacími prostředky a z různé korespondence vojáků s domovem v průběhu jejich působení v operaci. Únik takovýchto „zanedbatelných“ informací za podpory využití Internetu je dobrým informačním zdrojem protivládních sil v Iráku i Afghánistánu. Dalšími zdroji pro únik informací, které mohou ovlivnit operační bezpečnost aliančních jednotek, jsou dodavatelé služeb a materiálu pro vojenské základny. Autor článku zdůrazňuje skutečnost, že operační bezpečnost je záležitostí všech, nejen velitelů, ale především všech příslušníků aliančních a koaličních jednotek.

Rešerše manuálu US ARMY ke stabilizačním operacím „FM 3-07 STABILITY OPERATIONS“

pplk. Ing. Petr MARKVART, Ph.D. Institut doktrín

Autor článku seznamuje čtenáře s novým manuálem pozemních sil Spojených států amerických pod označením FM 3-07 Stability Operations,

jenž navazuje na základní operativní manuál FM 3-0 Operations. Cílem stabilizačních operací je zanechat po sobě mír ve společnosti jak uvnitř státu, tak s regionálními sousedy, udržitelný silami hostitelské země bez podpory vnějších činitelů. V textu článku je mimo uvedených charakteristik manuálu zmíněn také obsah tvořený šesti kapitolami pojednávající o pěti základních typech stabilizačních úkolů. Manuál FM 3-07 je představitelem základní doktrinální publikace pro stabilizační operace, které byly „povýšeny“ na úroveň útočných a obranných operací. Tato trojice operací je zpravidla zastoupena v každém druhu mise.

Rešerše manuálu US ARMY k výcviku pozemních sil „FM 7-0 Training for Full Spectrum Operations“

pplk. Ing. Petr MARKVART, Ph.D. Institut doktrín

Autor článku seznamuje čtenáře s novým manuálem k výcviku pozemních sil Spojených států amerických pod označením FM 7-0 Training for Full Spectrum Operations, který nahrazuje edici publikace FM 7-0 Training the Force z roku 2002. Manuál FM 7-0 navazuje na již vydané manuály FM 3-0 Operations a FM 3-07 Stability Operations. Tímto je uzavřena základní ediční řada, která pojednává o operacích, stabilizačních operacích a způsobu výcviku. Je to poprvé, kdy americká armáda synchronizuje manuály pro operace a výcvik. Autor v textu článku zdůrazňuje skutečnost, že manuál FM 7-0 seznamuje čtenáře se změnou postojů americké armády po 11. listopadu 2001 a v jeho čtyřech kapitolách je dána odpověď na dvě klíčové otázky „Co“ cvičit a „Jak“ cvičit. Manuál uvádí, že se armáda nemůže vrátit ke stavu před 11. listopadem 2001, kdy byla zaměřena hlavně na výcvik pro útočné a obranné operace. Výcvik v armádě a operační umění velitelů musí vést ke schopnosti vést útočné, obranné i stabilizační operace nebo operace na podporu civilních operací souběžně.

Boj o Fallúđu

Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín, pplk. Ing. Jiří SVOBODA, Velitelství společných sil

Autoři článku objasňují problematiku vedení nepřímých paleb na cíle ve velmi těsné vzdálenosti od předního okraje vlastních jednotek a s nimi

spojené zkušenosti z působení amerických vojáků v iráckém městě Fallúdža. V textu jsou uvedeny informace publikované v článku autorů Captain James T. Cobb, First Lieutenant Christopher A. LaCour a Sergeant First Class William H. pod názvem „TF 2-2 IN FSE AAR: Indirect Fires in the Battle of Fallujah“. Obsah článku tvoří třináct částí, ve kterých je čtenář uveden do konkrétní situace v městě Fallúdža, situace nepřítelů a vlastních vojsk se zaměřením na dělostřelectvo. Text je doplněn o celou řadu detailních informací o systému sledování a navedení prostředků pro palebnou podporu, druzích používané munice a prostředků pro vzdušný průzkum až po personální obsazení a přípravu personálu. Autoři v závěru konstatují, že nepřímé palby jsou důležitou součástí boje a mohou rozhodnout o úspěchu operace.

Plánování a zajištění doprovodu

kpt. Ing. Pavel VRASPÍR, 102. průzkumný prapor

Autor článku zprostředkovává dílčí zkušenosti z působení 1. kontingentu provinčního rekonstrukčního týmu v Afghánistánu. V první části textu jsou objasněny úkoly, záměry, cíle a filozofie působení provinčního rekonstrukčního týmu v Lógaru. Druhá část analyzuje zajištění přepravy a doprovodu civilních představitelů provinčního rekonstrukčního týmu. V závěru článku jsou uvedeny klady a zápory výjezdu civilních představitelů provinčního rekonstrukčního týmu do zájmových oblastí v případě jejich doprovodu vládními představiteli a afghánskou národní armádou. Text je doplněn o návrh modulárního uzpůsobení sestavy a složení kolony při výjezdu civilních představitelů provinčního rekonstrukčního týmu.

Zkušenosti a poznatky předsunutého leteckého návodčího z mise v Afghánistánu

příslušník 22. letecké základny

Autor článku popisuje zkušenosti a rady z výkonu funkce předsunutého leteckého návodčího v Afghánistánu pro kontingent Armády České republiky a nedaleko dislokovanou americkou jednotku. V první části textu jsou uvedeny rady týkající se jazykové dovednosti a převzetí určeného

prostoru do zodpovědnosti. Hlavní část článku se chronologicky zabývá procesem předběžné přípravy, plánování, přípravy před nasazením a vlastním plněním bojového úkolu v roli předsunutého leteckého návodčího. Autor článku přikládá význam a zdůvodňuje potřebu zavést a vyškolit předsunutého leteckého návodčího čtyři, včetně odpovídajícího materiálního vybavení. Doporučuje průběžně připravovat i nejnižší velitelský sbor v problematice vyžadování nouzové palebné podpory, včetně předávání potřebných zkušeností z absolvovaných misí.

Spolupráce Evropské unie – Afrika

mjr. Ing. František GRMELA, Institut doktrín

Autor článku na základě zkušeností z pozorovatelské mise Organizace spojených národů v Libérii objasňuje úskalí spolupráce Evropské unie s Africkou unií. Konstatuje, že Afrika je kontinentem mnoha podob, na jedné straně je zemí bohatou na přírodní, energetické a lidské zdroje, ale na druhou stranu je také kontinentem válek, chudoby, hladu, pandemií, terorismu a pašování. V textu článku je stručně pojednáno o strategii Evropské unie pro Afriku zahrnující posílení státní správy a samosprávy, bezpečnosti a stability na kontinentu. Jsou zde zdůrazněny nástroje Evropské unie a Africké unie, potenciální rizika a hrozby pro africký kontinent a evropskou bezpečnost. Jedním z východisek, která uvádí autor článku v závěru, je realizace efektivní mezinárodní spolupráce v rámci Evropsko-afrického partnerství.

Jak spolupracovat s původními obyvateli

Ing. Pavol VARGA, Institut doktrín

Autor článku poskytuje pestrou škálu postřehů, rad a doporučení zaměřených na komunikaci a spolupráci s původními obyvateli v prostoru operace. Poznatky uvedené v textu vycházejí z již publikovaného článku „Tribesmen of the S'tiengan and Mnong GAR people“, jehož autor je plukovník americké armády v záloze W. Patrick Lang. Článek je rozdělen do devíti částí, ve kterých je autorem objasněn řešený problém a následně čtenáři poskytnuty poznatky a doporučení jak správně chápat různé odlišnosti anebo se správně zachovat v dané situaci. Text pojednává o účtě k cizí kultuře, neopodstatněných předsudcích,

nesprávném analyzování způsobu života a unáhlených závěrech, podceňování tradic, zvyklostí a kmenového zvykového práva, úloze náboženství a jiném. Autor zdůrazňuje v článku, že úspěch jakékoli činnosti v prostředí, kde kultura je diametrálně odlišná od naší, zpravidla závisí na každodenní diplomacii a taktu při jednání s místními obyvateli, na znalostech jejich historie, pochopení kultury a zvyků a na schopnosti a ochotě přizpůsobit se podmínkám jejich života.

Náboženství – opomíjený faktor při plánování mise

Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín

Autor článku objasňuje problematiku vlivu náboženských faktorů na přípravu, plánování a provedení mise. Text vychází z již publikovaného článku kaplana armády Spojených států amerických Timothy K. Bedsolea, pod názvem „Religion: The Missing Dimension in Mission Planning“. V úvodu článku je objasněn důvod vzniku, cíle a úloha jednotky pro speciální operace pozemních sil americké armády, která se využitím náboženských faktorů při plánování mise zabývá. V textu článku jsou objasněny vztahové otázky mezi náboženstvím a bojištěm, náboženstvím a úkoly mise, náboženstvím a vzděláním, náboženstvím a politikou, náboženstvím a jeho zneužitím, náboženstvím a obavami z náboženství, náboženstvím a vojenskými publikacemi. V závěrečné části článku je objasněn integrovaný přístup k náboženským faktorům a hodnocení náboženských oblastí, do kterých náleží víra, lidé a ideologie. V samotném závěru je zdůrazněna skutečnost, že pouhé zvažování náboženských faktorů úspěšné provedení mise nezaručí a povrchní analýza problému vede k mylným závěrům.

Plánování bojového použití odstřelovačů

Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín

Autor v článku popisuje vojenského odstřelovače, jeho bojové použití, výzbroj a taktiku chování a jednání. Text vychází z již publikovaného článku „A Commander`s Sniper Operations Planning Guide“ autorů podplukovníka Davida Liwanaga a seržanta Michaela Haugena. V textu je zdůrazněna úloha, historie a specifická činnost vojenského odstřelovače vycvičeného a vybaveného prostředky pro zjištění a zasažení

nepřátelských osob. První část článku pojednává o bojovém použití odstřelovačů se specifikací čtyř základních úloh. Druhá část popisuje výzbroj a materiální vybavení odstřelovačů. Třetí část pojednává o čtyřech základních variantách činnosti a faktorech pro plánování činnosti odstřelovačů. V závěru textu jsou uvedeny informace o taktickém operačním středisku pro řízení činnosti odstřelovačů. Význam vojenského odstřelovače nespočívá jen v bojových operacích, své místo mají tito specialisté i ve stabilizačních operacích.

Operace PROVIDENCE – evakuace cizinců z Libérie

Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Institut doktrín

Autor článku zprostředkovává čtenářům průběh ukázkově provedené operace rychlé reakce na území Libérie vyčleněnými jednotkami francouzské armády s cílem evakuovat cizí státní příslušníky z této země. Operace byla nazvána „Providence“ a byla provedena jako námořní výsadek z francouzského vojenského námořního plavidla dne 11. července 2003. Jejím výsledkem byla záchrana 535 cizích státních příslušníků z 37 různých zemí před možnými následky bojové činnosti vedené mezi loajálními silami Charlese Tailora a Liberijským hnutím pro usmíření a demokracii. Čtenář je v článku seznámen se situací v Libérii, operační přípravou a rozhodnutím o provedení operace, strukturou sil a záměrem provedení operace, průběhem a zkušenostmi z provedené evakuace cizinců. Autor v závěru konstatuje, že průběh a výsledek operace Providence může sloužit jako vzorový příklad bezprostřední reakce francouzské armády na základě politického zadání.

Doktrína boje proti povstalcům

Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Institut doktrín

Autor článku objasňuje obsahové zaměření nově vydané doktríny Doktrinálním centrem pozemního vojska Francie pod názvem Doktrína boje proti povstalcům. V textu článku je kladen důraz na hlavní taktický úkol vojenských sil ve fázi stabilizace konfliktu, kterým je zajištění bezpečnosti prostřednictvím boje proti povstalcům. Boj proti povstalcům je taktickou činností, která doplňuje klasické způsoby vedení boje jako je obrana, útok a kontrola obsazeného prostoru. Doktrína vydaná v roce 2009 obsahuje úvod a tři části. První část hovoří o charakteristikách boje proti povstalcům a potřebě správně rozumět rámci operace. Druhá část uvádí podmínky a charakteristiky současných konfliktů. Třetí část rozebírá taktiku boje proti povstalcům. Měřitem problému je si uvědomit, že boj proti povstalcům není to samé jako boj proti povstání.

Clausewitzův omyl?

Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín

Autor článku pojednává a současně polemizuje nad jednou z tezí pruského generála Carl von Clausewitze uvedené v knize „O válce“. Spornou tezí je, že válka je nástrojem politiky. Pro obhajobu svého názoru autor uvádí dva důvody, které dále rozebírá v článku. Pro účel argumentace je obsah teze uváděn do vzájemných souvislostí se soudobými konflikty, ale i konflikty v nedávné minulosti lidstva. Na příkladech z vedení soudobých operací a i dalších příkladech autor ukazuje, že uvedené Clausewitzovo tvrzení postrádá univerzální platnost. Nezodpovězenou na závěr zůstává otázka: „Nejedná se jen o rozpor mezi teorií a praxí?“

Boj proti povstalcům

Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín

Autor článku pojednává o některých aspektech boje proti povstalcům. V úvodu článku je objasněn pohled na válku čtvrté generace, která je charakterizována splynutím hranic mezi válkou, politikou a obyvatelstvem. Text ukazuje na podobnost problémů, kterým čelila francouzská vojska v Alžíru, německá vojska v Evropě, izraelská armáda v Libanonu a kterým čelí v současné době jednotky NATO v Afghánistánu. Autor uvádí postřehy a názory na problematiku protipovstaleckého boje vedeného v rámci různých válečných konfliktů. V závěru článku jsou čtenáři poskytnuty konkrétní návrhy na změny, jež by měly vést k úspěchu v gerilovém boji.

Informační operace v NATO

por. Bc. Petr STRUŽKA, pro časopis Doktríny upravil Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín

Autor článku popisuje hlavní zásady organizace a provádění informačních operací, se kterými byl seznámen v průběhu speciálního kurzu v Německu. Informační operace jsou nedílnou součástí všech probíhajících operací, ať už pod koaličním nebo aliančním vedením. V první části článku je objasněn význam informačních operací a pojednání o rozdílné úrovni vedení informačních operací jednotlivými státy Severoatlantické aliance. Druhá část je zaměřena na popis třech základních aktivit, které tvoří informační operace. V další části článku jsou uvedeny informace k problematice operační bezpečnosti, klamání, elektronického boje, psychologické operace, fyzického ničení a počítačové operace. V závěrečné části je čtenáři článku objasněn způsob působení na klíčové vůdce protivníka s důrazem na úlohu civilně-vojenské spolupráce a tiskových mluvčích.

Lidský rozměr v armádě USA v letech 2015–2024

Ing. Pavol VARGA, Institut doktrín

Autor v článku poukazuje na existenci studie „Lidský rozměr v armádě USA v letech 2015–2024 (The US Army study of the Human

Dimenssion in the Future 2015–2024) “ publikované na Velitelství výcviku a doktrín americké armády. Studii tvoří velké množství stran obsahující texty, citáty, schémata, grafy a ilustrační fotografie, které jsou komplexním studijním materiálem poukazujícím na vliv budoucího operačního prostředí na morální, znalostní a fyzické komponenty účastníků operací. V textu jsou zdůrazněny účinky a význam stresu, strategie lidských zdrojů, rozvoje vědy a technologií a velení na lidskou dimenzi. Článek charakterizuje části a kapitoly studie, ve kterých je čtenář seznamován s pohledy na morální, vzdělanostní, psychické i fyzické stránky vojáka v příštích letech. Studie Lidský rozměr v armádě budoucnosti je napsána kolektivem amerických autorů pro americkou armádu, nicméně poznatky jsou aplikovatelné pro ostatní armády členských států NATO.

Zpravodajské zabezpečení při operačním nasazení – význam vojáka jako nenahraditelného zdroje informací

kpt. Bc. David BATĚK, 53. brigáda pasivních systémů a elektronického boje

Autor článku na základě vlastních zkušeností pojednává o problémech spojených se zpravodajským zabezpečením mise ozbrojených sil pro Kosovo a úloze každého příslušníka kontingentu jako „senzoru“ v procesu shromažďování informací. V krátkém textu článku je čtenář uveden do problému, jsou mu objasněny příčiny způsobující krizi zpravodajského zabezpečení a možná východiska pro zlepšení stavu. Hlavní důraz je kladen na význam řadového vojáka v systému zpravodajského zabezpečení zahraniční mise bez ohledu na zařazení u jednotky.

Zkušenosti z asymetrických konfliktů

Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín

Autor článku analyzuje zkušenosti z vedení asymetrického způsobu boje v minulosti a současnosti, snaží se o predikci charakteru, protivníka, zbraní a potencionálního asymetrického bojiště v budoucnosti. Objasňuje historické odlišnosti, charakterizuje různorodost protivníka, formu a způsob vedení boje, potenciální hrozby a systém možných

opatření vedoucích k přípravě na asymetrický způsob boje. Zdůrazňuje skutečnost, že řada v současnosti položených otázek z problematiky asymetrických konfliktů se dá zodpovědět na základě studia válečných konfliktů minulosti. Závěrem poukazuje na aroganci, pohodlnost, domýšlivost, špatný odhad apod. vedoucí k podcenění protivníka, což mělo v historii a má v současnosti fatální vliv na výsledek vedeného asymetrického konfliktu.

Targeting úkolového uskupení: operační sladění

Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín, mjr. Ing. Martin ŠUFAJZL, Katedra řízení palebné podpory Univerzity obrany

Autoři článku zprostředkovávají nejnovější poznatky a zkušenosti z oblasti targetingu. Text vychází z publikovaného článku důstojníka palebné podpory majora Franka M. Buchheita. Článek tvoří čtyři části, ve kterých jsou čtenáři poskytnuty nejnovější poznatky pozemních sil americké armády z oblasti realizace targetingu u úkolového uskupení tak, jak jsou k tomu cvičeny a připravovány jednotky ve vojenském výcvikovém prostoru Hohenfels před operačním nasazením do protipovstaleckých operací v Iráku a Afghánistánu. V textu je hlavní důraz položen na správné chápání procesu targetingu, ve kterém jde o koncentraci úsilí činnosti při omezeném použití prostředků a času. Autoři v závěru zdůrazňují skutečnost, že i když jsou v článku popsány zkušenosti americké armády, zásady činnosti skupiny targetingu jsou obecně plně uplatitelné v podmínkách operačního nasazení taktických úkolových uskupení Armády České republiky.

Dvacet osm příkázání – základy protipovstaleckého boje na stupni rota

mjr. Ing. František GRMELA, Ing. Pavol VARGA, Institut doktrín

Autoři článku charakterizují protipovstalecký boj a poskytují výběr všeobecných poznatků a rad pro vedení efektivní přípravy protipovstaleckého boje jednotlivce a jednotky těsně před jejich zasazením do operace. Text vychází z publikovaného článku doktora Davida Kilcullena pojednávajícího o základních úkolech a jejich realizaci v době přípravy a plnění úkolů spojených

s protipovstaleckým bojem v misích. V článku je objasněno dvacet osm zásad určených nejnižším velitelům a řadovým vojákům, ale nejen jim, týkajících se profesního chování a jednání v prostoru operace a mimo něj. I přesto, že jsou poznatky a rady uvedené v textu napsány pro potřeby malých taktických jednotek americké armády, lze je úspěšně implementovat do podmínek přípravy kontingentů Armády České republiky.

Bojové letouny pro příští století

Ing. Jan DÚBRAVČÍK, Institut doktrín

Autor článku objasňuje poslání, úlohu a úkoly vzdušných sil ve vojenských konfliktech a charakterizuje dva vybrané nejmodernější bojové letouny. Upozorňuje na mýtus, že vzdušné síly nejsou podpůrným prvkem pozemních sil a neslouží jako létající dělostřelectvo. Důraz je položen na správné chápání moderních vzdušných sil jako složitého spojení připravených lidí, operačních postupů, taktiky a techniky pro plnění operačních a taktických úkolů. Hlavní část textu je věnována letounu Eurofighter Typhoon a JAS-39 Gripen. U každého z těchto moderních bojových letounů je objasněn vývoj a výroba, vybavení a výzbroj, použití, hlavní takticko-technická data a další. V článku jsou také zmiňovány trendy možného vývoje a potencionální úskalí v modernizaci a přezbrojování vzdušných sil Armády České republiky.

Poznatky z libanonsko-izraelského konfliktu v roce 2006

pplk. Ing. Jiří VÍTEČEK, Institut doktrín

Autor článku analyzuje z různých hledisek libanonsko-izraelský konflikt probíhající od 12. července 2006 do 14. srpna 2006. V textu jsou popisovány okolnosti a eskalace konfliktu, reakce domácí a zahraniční veřejnosti na konflikt, stav a připravenost obou zneprátelených stran a připravenost hospodářství zemí vést dlouhodobější konflikt. Hlavní část článku objasňuje postup Izraele po bezprostředním ukončení konfliktu, zpracování studií a analýz vyvracejících neúspěchy izraelské armády a vypracování zdůvodňující závěrečné zprávy o libanonsko-izraelské válce předložené izraelskému parlamentu. Kritická hodnocení konfliktu obsahující specifikaci neúspěchu Izraele v konfliktu mohou být poučná i pro armády a vlády dalších zemí.

Zkušenosti z výcviku specialistů chemického vojska AČR jako nástroj zdokonalení specializované přípravy studentů Univerzity obrany

Ing. Jozef KUČÍK, CSc., mjr. Ing. Pavel OTRÍSAL, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany

Autoři článku charakterizují okolnosti, průběh a výsledek cvičení chemických jednotek společných sil Armády České republiky a kadetů rakouské armády ve výcvikovém prostoru Tisá. V textu jsou uvedeny základní identifikační údaje o cvičení a jeho specifické rysy, objasněn průběh cvičení, konstatována připravenost cvičících na plnění úkolů a rozebrány přínosy mezinárodního cvičení pro pedagogickou praxi. V závěru článku je autory konstatováno, že analyzované výsledky výcviku potvrdily nutnost vzájemného propojení teoretické a praktické přípravy specialistů chemického vojska Armády České republiky se studenty Univerzity obrany, a to nejen úzce vybraných specializací, ale i vševojskových odborností.

Perspektivy operací založených na účincích a jejich vztah ke komplexním přístupům k řešení krizí

plk. gšt. Ing. Jaromír ZŮNA, MSc., Velitelství výcviku – Vojenská akademie

Autor článku objasňuje podstatu koncepce „Operace založené na účincích“ Spojených států amerických a koncepce „Přístupu k operaci založené na účincích“ NATO. Analyzuje opodstatněnost obou koncepcí a jejich efektivnost pro dosažení cílů. Upozorňuje na slabiny obou koncepcí a hledá možná východiska řešení problému. Poukazuje na všeobecný trend konvergence koncepčních přístupů jak vojenských aktérů, tak i mezinárodních organizací k řešení soudobých a předpokládaných budoucích krizí, které mají komplexní charakter a nejsou řešitelné s využitím pouze vojenských prostředků. Vyvrací funkčnost koncepce, kde jsou integrovány civilní nástroje do procesu plánování, přípravy a vedení vojenské operace. Zdůrazňuje správnost přijaté koncepce pro řešení komplexní krize, kde hlavní roli sehrává civilní mise a vojenské nástroje síly jsou začleňovány jen jako podpůrný prvek.

Využití procesu získávání poznatků a využívání zkušeností (Lessons Learned) v misi

mjr. Ing. Jiří LÍBAL, 4. brigáda rychlého nasazení

Autor článku pojednává o způsobu, jakým může velitel a jeho štáb využít proces Lessons Learned při přípravě na misi a v jejím průběhu. V první části článku je objasněna individuální příprava velitele do mise, zdroje informací, jejich význam a způsob využití. Ve druhé části jsou uvedeny možné zdroje informací pro pozdější zpracování do podoby výstupu Lessons Learned. Třetí část objasňuje význam a formu zpracovaných informací o průběhu mise po jejím skončení pro potřeby předání zkušeností a případnou revizi standardních operačních postupů. V textu jsou využity zkušenosti autora z několika zahraničních

misí, zejména z funkce velitele 2. kontingentu Armády České republiky mise v Afghánistánu.

Poznatky z mise UNMIK v Kosovu, 1. část

mjr. Ing. František GRMELA, Institut doktrín

Autor článku popisuje místo, úlohu a organizaci vojenského styčného komponentu mise Organizace spojených národů v Kosovu. Vojenský styčný komponent tvoří tři multinárodně obsazené skupiny, které jsou dislokovány v kosovském městě Priština a Mitrovica. V textu je hlavní pozornost věnována charakteristice regionu Mitrovica, Leposavič, Zvečan a Zubin Potok z pohledu demografického členění obyvatelstva a četnosti incidentů mezi Kosovskými Srby, albánskou menšinou a dalšími. Obecně je čtenář článku seznámen s politickým vývojem a oficiálními postoji představitelů státní správy v těchto regionech. Ačkoli z pohledu českých jednotek zapojených do mezinárodní mírové operace Severoatlantické aliance na území Kosova se může jevit situace v této zemi jako téměř vyřešená, v severní části kosovského území to zdaleka neplatí. Obsah textu vychází z postřehů a zkušeností autora působícího ve třetí skupině vojenského styčného komponentu jako jediného příslušníka Armády České republiky ČR v této misi.

Recenze: Ruské konvenční síly a válka s Gruzii

Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Institut doktrín

Autor článku analyzuje kladné i záporné aspekty válečného konfliktu mezi Ruskou federací a Gruzii v srpnu 2008 s přihlédnutím na možné reformní dopady ozbrojených sil Ruské federace. Text vychází z původního článku Roger N. McDermotta pod názvem „Russia's Conventional Armed Forces and the Georgian War“. Přínosem publikovaného článku je hodnocení efektivity použití ruských konvenčních sil v krátké válce s Gruzii a zkušenosti získané z oblasti strategického rozhodování a řízení, z oblasti efektivity nasazení konvenčních vojenských sil a jejich struktury využitelné také pro Českou republiku. V závěru článku je zdůrazněna skutečnost, že sebelepší zvládnutí mírových procesů řízení výstavby, rozvoje a přípravy vojsk ještě neznamená připravený velitelský sbor schopný vést efektivně podřízené jednotky v boji.

Vojenská operace Evropské unie v čadské republice a ve středoafričské republice

Ing. Pavel ZŮNA, MSS., Institut doktrín

Autor článku pojednává o vybraných aspektech použití česko-slovenského bojového uskupení Evropské unie jako vstupních sil v rámci Petersberských úkolů. Hlavním obsahem těchto úkolů je oddělení od sebe dvou bojujících stran, ochrana ohrožených civilních osob, bezpečná dodávka humanitární pomoci, ochrana pracovníků Organizace spojených národů a další. Jednou z možností jak procvičit možné použití mezinárodních jednotek pro naplnění závazků souvisejících s Petersberskými úkoly byl štábní nácvik operačního velitelství, velitelství sil a velitelsko-štábního cvičení s vyvedením vojsk. Protože Čad byl v té době stále jedním z možných prostorů nasazení bojového uskupení Evropské unie, byly pro provedení nácviku a cvičení použity scénáře podobné této krizi. Text článku objasňuje přijatý mandát Rady bezpečnosti Organizace spojených národů, výchozí bezpečnostní situaci v Čadu, operační koncept nasazení mezinárodního bojového uskupení a jednotlivé fáze řešení vojenské operace Evropské unie.

Přizpůsobit se, nebo zemřít: Protipovstalecká taktika na stupni rota

Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín

Autor článku popisuje úspěšnou taktickou operaci roty 2/14. prapore 2. brigádního taktického uskupení 10. horské divize americké armády v irácké vesnici Owesat. Autor při zpracování článku vycházel z poznatků a zkušeností podplukovníka Johna Valledora, velitele praporečnického úkolového uskupení, který na příkladu bojové akce roty-A popisuje, jak velitel roty přizpůsobil taktiku vedení bojové činnosti konkrétním podmínkám v daném operačním prostředí pro dosažení úspěchu s co nejmenšími ztrátami. Text seznamuje čtenáře se základními fázemi taktické operace a specifickými situacemi, mezi které patřil dvojnásobný přechod řeky doplněný o provedení leteckého úderu v noci. V závěru článku je zdůrazněna klíčová myšlenka – protipovstalecká válka je válkou o přežití nejprizpůsobivějších.

Hlídkování ve východním Afghánistánu aneb Návrat k pěšímu boji

Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín

Autor článku objasňuje podmínky, způsoby a zásady vedení soudobých operací na venkově a v těžce přístupném terénu Afghánistánu. Pojednává o provádění pěších průzkumných a bojových hlídek jako o jednom z účinných způsobů boje proti povstalcům v těžko dostupném a členitém terénu. Poukazuje na rozdílnost boje v iráckém městě a afghánské vesnici. Text vychází z již publikovaného článku autorů Aarona W. Childerse, Davida Bankse pod názvem „Smarter patrolling: dismounted movement in Eastern Afghanistan“. V závěrečné části článku je vyzdvižen význam a přínos pěšího přesunu, pěšího průzkumu a pěších bojových hlídek pro úspěch úkolu a operace v podmínkách afghánského venkova.

Boj proti povstalcům a nezbytnost spolupráce s místním obyvatelstvem

Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín

Autor článku popisuje taktiku, kterou uplatňuje Tálibán při ovládnutí regionu a vesnic v Afghánistánu, způsoby a prostředky, jakými by koaliční jednotky měly postupovat, aby oblasti ovládnuté Tálibánem získaly zpět pod svou kontrolu. Text objasňuje mocenskou strukturu afghánské vesnice, způsoby a postupy jednání s místním obyvatelstvem, které mistrně využívá Tálibán ve svůj prospěch. V závěru článku je uvedeno několik rad a zkušeností, jak obrátit zbraně Tálibánu proti němu, účinně a systematicky postupovat ve vztahu ke kmenové struktuře vesnice a místnímu obyvatelstvu pro úspěšné splnění operačních úkolů koaličních jednotek v Afghánistánu.

Léčka

Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín

Autor článku popisuje průběh léčky zorganizované Tálibánem v roce 2008, při které zahynulo deset francouzských vojáků. V textu jsou uvedeny okolnosti po vystřídání italských jednotek jednotkami francouzskými, které měly fatální vliv na ztráty francouzských vojáků

v průběhu léčky. Autor článku pro stručný a přehledný popis průběhu přepadu využil výřezu z 3D modelu krajiny, ve kterém je jasně zachycena situace. Doprovodný text ke grafickému vyobrazení hornatého terénu objasňuje čtenáři jednotlivé fáze léčky. Způsob provedení léčky a zejména její smrtelné následky svědčí o tom, že jednotky Tálibánu získaly ve způsobu vedení tohoto druhu boje nebývalou zdatnost.

Dassault Rafale

Ing. Jan DÚBRAVČÍK, Institut doktrín

Autor článku pojednává o nejnovějším víceúčelovém letounu francouzských vzdušných a námořních sil Dassault Rafale. V textu je zdůrazněna skutečnost, že letoun Rafale je chloubou francouzského leteckého průmyslu a je svými parametry srovnatelný s jinými bojovými letouny stejné kategorie. V článku jsou objasněny vývoj a výroba, vybavení a výzbroj, použití a hlavní takticko-technická data. V závěru je konstatováno, že výrobce sofistikovaného letounu usilovně pracuje na jeho dalším vývoji a zdokonalení. Víceúčelový letoun Dassault Rafale je od roku 2007 nasazen v reálných válečných konfliktech z paluby letadlové lodě anebo například ze základny v Afghánistánu.

Elektronický boj

Ing. Karel JANÁČ, Institut doktrín

Autor článku objasňuje základní aspekty spojené s realizací elektronického boje v podmínkách Armády České republiky v souladu s přijatou koncepcí elektronického boje a pojetím elektronického boje uvedeným v dokumentech Aliance. V první části textu je vysvětleno definiční pojetí elektronického boje, jeho úkol a základní členění do tří složek – elektronická podpora, elektronické působení a elektronická ochrana. Ve druhé části textu jsou objasněny principy realizace elektronického boje veliteli vojenských útvarů, vojenských zařízení a veliteli úkolových uskupení. Z principů vychází zásady pro výcvik v podmínkách elektronického boje v Armádě České republiky.

Komplexní přístup v pojetí společné spojenecké doktríny AJP-01 (D) RD

Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín

Autor ve svém článku popisuje pojetí komplexního přístupu při plánování a provedení soudobých vojenských operací tak, jak jej charakterizuje ratifikační návrh společné spojenecké publikace NATO AJP-01 (D). V článku je poukázáno na hybridní hrozby vytvářené státními a nestátními aktéry, kteří se necítí vázání žádnými mezinárodními právními nebo etickými normami a kterým v soudobých vojenských operacích čelí vojenské síly NATO. Autor zde zdůrazňuje, že mají-li být operace, jejichž cílem je vytvoření udržitelného míru, úspěšné, musejí být prováděny za použití příslušných nevojenských a vojenských nástrojů, koordinovaným a sladěným způsobem.

Uvedení do základů teorie vedení společných operací 1

Ing. Oldřich SOCHA, Institut doktrín

Autor článku ve své informační analýze postupuje od popisování operačních úloh, kde se věnuje představám operačních řešení těchto úloh, až po zkoumání základního předpokladu přijetí řešení. V následujících kapitolách 1. Společné síly nástroj politiky; 2. Společné operační prostředí a 3. Národní bezpečnostní výzvy nastiňuje, proč a v jakých podmínkách budou společné síly v budoucnosti nasazovány. Tento článek odráží společné operační prostředí jako oddělený, ale přitom společný doprovodný podklad. Je první částí třídílné edice pojednávající o základech teorie vedení společných operací. Druhá část je publikována v čísle 1/2011 a třetí část bude publikována v čísle 2/2011 časopisu Doktríny.

Běžný den mobilního pozorovacího týmu v Lógaru

por. Bc. Jan HRDINKA, 72. mechanizovaný prapor

Autor článku popisuje základní činnosti a s nimi spojené úkoly a opatření v průběhu zahraniční mise, kde působil jako velitel mobilní pozorovací skupiny. Text poskytuje obecné informace o provinčním rekonstrukčním týmu Armády České republiky působícím v provincii Lógar a jeho hlavních úkolech. V první části jsou objasněny činnosti spojené s přípravou mobilní pozorovací skupiny na výjezd a standardním průběhem doprovodu a ochrany civilních expertů mimo základnu. Ve druhé části jsou uvedeny činnosti prováděné po skončení výjezdu a návratu na základnu. Text je doplněn i o výčet dalších úkolů, které mobilní pozorovací tým plní na základně nebo i mimo základnu.

Budoucí operace

pplk. Ing. Jiří POHLODEK, Ing. Jiří VÍTEČEK, Institut doktrín

Autoři článku popisují podstatu nové koncepce budoucích operací vedených pozemními silami Spojených států amerických a náhled na potřebné změny v jejich budování. Objasňují „pracovní verzi“ operačního konceptu, který poskytuje vodítko v oblasti tvorby sil vedoucím funkcionářům jednotlivých oblastí a služeb. Koncept ukazuje,

jak bude vypadat budoucí ozbrojený konflikt uvnitř nejistého a komplexního operačního prostředí, zdůrazňuje úkol poskytnutí více zdrojů pro nižší stupně velení včetně zvýšení počtu zpravodajských analytiků, posílení logistiky a ženijních kapacit na úrovni brigádního (praporečnického) úkolového uskupení. Operační koncept zdůrazňuje nutnost přesunout zdroje a predisponovat složky zabezpečení (podpory) na nižší úrovně velení a řízení s cílem posílit jejich schopnosti.

Je možné zvítězit v Afghánistánu bez afghánských žen?

Ing. Jozef BUZA, Institut doktrín

Autor článku poskytuje informace o působení speciálně připravených příslušnic americké armády při běžném kontaktu s afghánskými ženami. Jde o účelově vytvářené skupiny vojáků americké námořní pěchoty doplněné o civilní překladatelky, jejichž úkolem je zvýšit vzdělanost afghánských žen s cílem jejich potenciálního zapojení do veřejného života v regionu. V textu jsou uvedena úskalí, ale také přínosy pro vznik a působení těchto speciálních skupin. Nechybí výčet zkušeností z působení speciálních skupin, možné směry dalšího vývoje a ambice spojené se zapojením místních žen do osvěty v regionu. Autor v závěru článku konstatuje, že americká armáda i další alianční armády si uvědomují, jak obtížné bude vyhrát válku v Afghánistánu bez cíleného působení na afghánské ženy.

Jarní sympozium k protipovstaleckému boji

Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín

Autor ve svém článku sumarizuje hlavní myšlenky a informace z vystoupení účastníků jarního sympozia k protipovstaleckému boji pořádaného Centrem pozemních a námořních sil Spojených států amerických pro boj proti povstalcům. Text pojednává o problémech na základě vystoupení a organizované diskuze jarního sympozia. Mezi řešené problémy patřily důležité aspekty afghánské kultury a historie; afghánská demokracie; operační prostředí; obecné problémy protipovstaleckého boje v Afghánistánu; koncepce protipovstaleckého boje; protipovstalecký boj v podmínkách Afghánistánu, spolupráce s kmeny; předpoklady úspěchu; zkušenosti sovětských jednotek a nutnost revize současné

doktríny protipovstaleckého boje. V souvislosti se situací v Afghánistánu bylo pořádání jarního sympozia přínosné pro všechny zúčastněné strany a zástupce velitelství Severoatlantické aliance.

Získávání a vyhodnocení poznatků a zkušeností v praxi

Ing. Karel KUDLIČKA, Institut doktrín

Autor článku seznamuje čtenáře se současným stavem již zavedeného systému získávání a vyhodnocování poznatků a zkušeností v nadnárodním prostředí. Text článku objasňuje fungování uvedeného procesu se zaměřením na způsoby sběru poznatků a zkušeností, povinnosti a působnost participujících subjektů a vedenou agendu. Čtenář článku je seznámen s fungováním Lessons Learned ve Spojených státech amerických, je mu objasněn formální a neformální sběr dat, skupina pro sběr poznatků, skupina pro sběr a analýzu, fáze sběru poznatků a povinnosti velitele ve vztahu ke skupině pro sběr poznatků. V závěru článku je uveden význam a úloha zpracovaných operačních záznamů v průběhu zahraniční operace a dalších písemných produktů nasazených jednotek.

Operace protipovstaleckého boje v Afghánistánu

Ing. Pavol VARGA, Institut doktrín

Autor článku zprostředkovaně objasňuje zkušenosti a poznatky kapitána Brada Izraele a dalších velitelů malých jednotek z činnosti v prostředí protipovstaleckého boje. Pojednává o zásadách pro organizování spolupráce s místními obyvateli a administrativou v Afghánistánu. Objasňuje možné způsoby jednání aliančních vojáků s lidmi na vesnicích s cílem snadněji pochopit místo a úlohu velitele taktické jednotky v protipovstaleckém boji. V textu jsou uvedeny zkušenosti velitelů jednotek i příslušníků týmů vycházející ze zvládnutí bojových drílů a zbraňových kompletů, dosaženého odborného rozhledu, osvojení si základů diplomacie při komunikaci s místním obyvatelstvem a získání potřebné fyzické kondice pro plnění taktického úkolu. Článek poskytuje základní penzum informací využitelných nejnižšími veliteli v zahraničních operacích.

Stav procesu přezbrojení AČR automobilem terénním středním

pplk. Ing. Petr MAREK, Institut doktrín

Autor článku pojednává o přezbrojení Armády České republiky automobily terénními středními v letech 2008 a 2009. První část článku objasňuje zrod a vývoj již dříve zavedeného automobilu terénního středního značky Praga V3S. Obecné informace jsou doplněny o takticko-technická data vozidla. Druhá část objasňuje události v historii vývoje automobilu terénního středního značky TATRA 810. Obecné informace jsou doplněny o takticko-technická data vozidla. Třetí část článku tvoří komparace technických a provozních údajů obou vozidel včetně nezbytného doprovodného komentáře. Ve čtvrté části jsou sumarizovány důležité milníky v procesu přezbrojení na vozidlo TATRA 810. Pátá část článku analyzuje proces postupného vyřazování vozidla Praga V3S z rezortu Ministerstva obrany České republiky.

Střelecká příprava – nově

Ing. Jaroslav ZAPLETAL, CSc., Institut doktrín

Autor ve svém článku popisuje strukturu a zaměření nových Osnov střelb z ručních zbraní a zbraní bojových vozidel, které nabývají účinnosti dnem 1. října 2010. Při tvorbě nových osnov střelb byli osloveni odborníci ze všech vojenských útvarů a zařízení rezortu Ministerstva obrany České republiky. Cílem bylo vytvořit takové osnovy střelb, které by plně reagovaly na rozvoj schopností AČR, potencionálního protivníka, komplexnost prostředí, úroveň vybavení ozbrojených sil moderní výzbrojí. Text článku pojednává o úloze a využitelnosti osnov střelb, formátu a způsobu, jak byly zpracovány, odborném obsahu hlavní části a problematice řešené v jednotlivých přílohách. V závěru je zdůrazněna skutečnost, že osnovy střelb jsou právně zavazujícím vojenským předpisem pro všechny, kteří organizují, řídí a provádějí výcvik ve střelecké přípravě.

Střelecká příprava v systému přípravy personálu

Ing. Jaroslav ZAPLETAL, CSc., Institut doktrín

Autor článku objasňuje střeleckou přípravu jako neoddělitelnou součást přípravy příslušníků ozbrojených sil. Poukazuje na to, jak konstruktivně přistupovat k řešení problematiky střelecké přípravy jako jednoho ze základních předmětů polní přípravy příslušníků ozbrojených sil České republiky. V textu jsou uvedeny metodické postupy, kterými by se měl řídit velitel provádějící střeleckou přípravu. Postupy jsou doplněny o řadu zkušeností a návodů, jak co nejefektivněji a nejbezpečněji organizovat a provádět zaměstnání ze střelecké přípravy. V článku se vyskytuje celá řada teoretických tvrzení, která vycházejí z vnitřních předpisů a odborných publikací rezortu Ministerstva obrany České republiky.

Štábní nácvik k velitelskoštábnímu cvičení s částečným vyvedením vojsk Boleslavská hradba 2010

pplk. Ing. Petr MAREK, Institut doktrín

Článek pojednává o štábním nácviku na Velitelství sil podpory ve Staré Boleslavi v měsíci dubnu 2010. Štábní nácvik byl organizován a proveden v rámci plánovacího cyklu cvičení, jehož vyvrcholením je velitelskoštábní cvičení s částečným vyvedením vojsk Boleslavská hradba 2010 v měsíci září. Plánovaný cyklus cvičení je v roce 2010 realizován pod námětem logistické podpory jednotek v zahraničí. Primárním cílem štábního nácviku bylo procvičit štáb Velitelství sil podpory v oblasti procesu přijetí, soustředění a dalšího pohybu jednotek, výzbroje, techniky a dalšího materiálu k vojenským jednotkám plnicím (bojové) úkoly v místě operace.

Nový předpis – Výcvik na vodě

Ing. František JANEČKA, Institut doktrín

Autor článku poskytuje základní informace o novelizovaném vojenském předpisu Žen-2-4 „Výcvik na vodě“, který dnem 1. srpna 2010 nahradil stávající vojenský předpis. V textu článku je zmíněna obecná charakteristika a obsahové členění se stručnou specifikací informací uvedených v jednotlivých částech vojenského předpisu. V závěru článku jsou autorem zmíněny skutečnosti, že novelizovaný předpis Výcvik

na vodě reagoval na změny, ke kterým došlo v průběhu platnosti starého předpisu v obecně platných normách a v důsledku zavádění nové techniky. Jeho dokonalé zvládnutí je pro velitele ženijních jednotek předpokladem k vedení efektivního a bezpečného výcviku s ženijními plavidly. Předpis v potřebném rozsahu musí znát i velitelé všech druhů vojsk, organizující jakýkoli výcvik nebo práci na vodě.

Zavádění „přejímacích“ standardizačních dohod Aliance

Ing. Michal ROČKÁR, Institut doktrín

Autor článku pojednává o zavádění standardizačních dohod Aliance do podmínek rezortu Ministerstva obrany České republiky. V textu článku jsou objasněna specifika procesu implementace a identifikovány vnitřními předpisy rezortu Ministerstva obrany České republiky, která jsou determinující pro publikační činnost Odboru doktrín Velitelství výcviku – Vojenské akademie. Je zde zdůrazněna skutečnost, že Odbor doktrín realizuje správu standardizačních dohod Aliance přidělených do správy veliteli Velitelství výcviku – Vojenské akademie jako správci standardizační skupiny. Hlavní pozornost je v článku věnována rámcovému objasnění procesu zavedení přejímacích standardizačních dohod formou vojenského předpisu, úskalím ovlivňujícím tento proces a možným návrhům pro optimalizaci procesu zavádění standardizačních dohod.

Uvedení do základů teorie vedení společných operací 2

Ing. Oldřich SOCHA, odbor doktrín

Autor navazuje na první část článku, uvedenou v čísle 02/2010 časopisu Doktríny, která pojednávala o tom, proč a v jakých podmínkách budou nasazovány v budoucnosti společné síly. V kapitolách 4. Společné operace jako integrace a přizpůsobování bojových a nebojových činností; 5. Základní kategorie vojenských aktivit a 6. Společná operační pravidla jsou objasněny základy teorie vedení společných operací a popsáno, co a jak budou společné síly plnit a v jakých všeobecných podmínkách. Uvedené kapitoly jsou jádrem teorie vedení společných operací. Článek je druhou částí třídílné edice pojednávající o základech teorie vedení společných operací. Třetí část bude publikována v čísle 2/2011 časopisu Doktríny.

Komunikační a informační podpora roty chemické ochrany

doc. Ing. Ján TKÁČIK, CSc., Katedra komunikačních a informačních systémů Univerzity obrany, Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany

Autoři článku prezentují čtenářům nezbytné penzum informací o možném způsobu komunikační a informační podpory roty chemické ochrany. V první části článku je uvedeno bojové použití roty chemické ochrany zahrnující objasnění hlavních úkolů, systému velení a řízení, orgánů velení a velení rotě chemické ochrany v boji. Ve druhé části je uvedena komunikační a informační podpora roty chemické ochrany zahrnující objasnění způsobu a systému organizace komunikační a informační podpory roty. V závěru článku autoři zdůrazňují skutečnost, že spolehlivé velení a řízení všech prvků roty chemické ochrany lze zajistit pouze efektivní komunikační a informační podporou, která je realizována prostřednictvím komunikačního a informačního systému.

Vojenské operace

Ing. Milan SOJKA, Ing. Oldřich SOCHA, odbor doktrín

Autoři článku seznamují čtenáře s charakteristikou vojenských operací se specifikací aliančního pojetí. Text je rozdělen do pěti částí. První část se zabývá charakteristikou vojenských operací s přihlédnutím k aliančnímu pojetí operace. Ve druhé části jsou objasněny vojenské operace vedené silami Aliance. Třetí část pojednává o základních typech operací. Ve čtvrté části je uvedeno členění a stručná charakteristika operací na podporu míru a pro vojenské mírové zapojení. Pátá část popisuje čtyři základní druhy specifických operací a informuje o civilně-vojenské spolupráci. Článek vychází z připravované vojenské doktríny „Pozemní síly v operacích“, jejíž vydání se předpokládá na počátku roku 2011.

Improvizovaná výbušná zařízení – stálá hrozba

Ing. Jozef BUZA, Ing. František JANEČKA, odbor doktrín

Autoři článku objasňují aspekty spojené s existencí a užíváním improvizovaných výbušných zařízení povstalci v místech operačního nasazení příslušníků Armády České republiky. Apelují na všeobecnou připravenost a odpovídající znalosti vojáků před jejich vysláním a plněním (bojových) úkolů mimo území České republiky. Zpracovaný text poskytuje základní informace o improvizovaných výbušných zařízeních se zaměřením na jejich nebezpečnost a nevypočitatelnost, obecnou charakteristiku, členění, standardní místa pro položení a činnost zúčastněných osob při jejich identifikaci. V závěru článku jsou uvedeny odkazy na již vydané vojenské publikace, které vycházejí ze zkušeností jednotek NATO působících v zahraničí.

Chemické jednotky Slovinska

Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany, npor. Dipl. Ing. Matjaž KAVČIČ, Slovinské vojsko – JCBRN Defence COE

Autoři článku poskytují základní informace o vzniku, vývoji, organizaci a hlavních úkolech chemických jednotek (útvary) Slovinského vojska. Novodobá historie chemických jednotek Slovinské armády začíná

rozpadem Socialistické federativní republiky Jugoslávie, kdy po řadě reorganizačních opatření vzniká 18. prapor radiální, chemické a biologické obrany. V textu článku jsou uvedeny úkoly 18. praporu, jeho specializace a možnosti z pohledu organizační struktury. Text je doplněn o řadu fotografií zachycujících techniku, soupravy, laboratoře a prostředky používané 18. praporem při výcviku a v podmínkách operačního nasazení v rámci Severoatlantické aliance a Evropské unie.

Boj v zastavěném prostoru v postmoderní éře

Ing. Karel KUDLIČKA, odbor doktrín

Autor článku popisuje průběh boje v zastavěném prostoru vedený netradičním způsobem. Text článku reaguje na skutečnost, že současný boj v zastavěném prostoru se odehrává zpravidla ve městech, což má za následek existenci vztahu mezi ozbrojeným konfliktem a zastavěným prostorem, ve kterém se vede bojová činnost. Zastavěný prostor jako takový je vojenskými teoretiky považován nikoli za pozadí konfliktu, ale za dynamické bitevní pole, ve kterém působí různé síly, tj. místní obyvatelstvo, vojáci, gerilloví bojovníci, novináři, fotografové a humanitární pracovníci. Článek je ukázkou možné varianty provedení podpovrchové operace v zastavěném prostoru, operace vedené v podpovrchové infrastruktuře a skrze obytné bloky historické části města.

Prapor radiální, chemické a biologické ochrany ozbrojených sil Slovenské republiky

Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ing. Petr ŽUJA, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany

Autoři článku pojednávají o určení, úkolech a vybavení praporu radiální, chemické a biologické ochrany ozbrojených sil Slovenské republiky. V první části je čtenáři objasněna novodobá historie chemického vojska Armády Slovenské republiky po roce 1993, poslání a určení praporu radiální, chemické a biologické ochrany pozemních sil. Druhá část obsahuje zjednodušenou organizační strukturu praporu, ze které jsou patrné jeho možnosti. Třetí část popisuje moderní průzkumné, monitorovací a vyhodnocovací prostředky chemického vojska

slovenské armády. Ve čtvrté části je uveden popis soupravy pro provádění dekontaminace a hygienické očisty osob, prostředku pro kolektivní ochranu osob před účinky radiační, chemické a biologické kontaminace a detektoru pro rozpoznávání a měření koncentrace vybraných toxických chemických látek.

Radiační, chemická a biologická ochrana v ozbrojených silách Slovenské republiky

Ing. Jozef KUČÍK, CSc., Ing. Petr ŽUJA, Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany

Autoři článku pojednávají o charakteristice, opatřeních, silách a prostředcích radiační, chemické a biologické ochrany ozbrojených sil Slovenské republiky. V první části článku objasňují místo, úlohu, cíle, prostředky a systém fungování radiační, chemické a biologické ochrany. Ve druhé části jsou uvedena opatření radiační, chemické a biologické ochrany doplněné o působnost a povinnosti vševojskových velitelů. Třetí část článku zahrnuje informace o vojsových silách a prostředcích pro realizaci opatření radiační, chemické a biologické ochrany. Čtvrtá část objasňuje druhy jednotek speciálních sil předurčených k plnění úkolů radiační, chemické a biologické ochrany. V páté části jsou charakterizovány jednotky zabezpečující činnost jednotek radiační, chemické a biologické ochrany.

Ozbrojené síly a národní krizový manažment

generálmajor Ing. Ján SALAGANIČ, Velitelství pozemních sil ozbrojených sil Slovenské republiky

Autor článku objasňuje v širších souvislostech požadavky veřejnosti na potenciální zapojení a pomoc ozbrojených sil v době krizových stavů s přihlédnutím k možnostem a limitům, které jsou pro ozbrojené síly v této situaci determinující. Text článku je členěn do osmi částí. První dvě části popisují požadavky a podmínky, třetí až šestá část charakterizují doktrinální přístupy, v sedmé a osmé části jsou uvedeny zkušenosti z řešení krizových situací a předpokládaný vývoj krizového managementu ve Slovenské republice. Zvláštní pozornost je

v textu věnována tematice a rozsahu výcviku ozbrojených sil pro plnění asistenčních úkolů ve výcvikovém roce 2011. V závěru článku je konstatováno, že plnění úkolů ozbrojenými silami Slovenské republiky v tuzemsku i zahraničí závisí na úrovni součinnosti s dalšími orgány a organizacemi státní a veřejné správy.

Lockheed Martin/Boeing F-22A Raptor

Ing. Jan DÚBRAVČÍK, odbor doktrín

Autor článku popisuje taktický bojový letoun F-22A Raptor vyráběný v kooperaci firem Lockheed Martin a Boeing. Text článku představuje první sériově vyráběný taktický bojový letounem páté generace jako vysoce sofistikovaný „stroj“, jenž disponuje technologií stealth, ale přitom si ponechává vlastnosti vysoce manévrového stíhacího letounu. Text je tvořen čtyřmi částmi. V první části je objasněn vývoj letounu v průběhu osmdesátých let minulého století a jeho výroba na počátku 21. století. Ve druhé části je uvedeno vybavení a výzbroj po jednotlivých částech a systémech letounu. Třetí část charakterizuje možnosti použití letounu s přihlédnutím k utajovaným informacím o vybavení a výzbroji. Ucelenost informací o letounu F-22A Raptor uzavírá čtvrtá část článku uvádějící jeho hlavní takticko-technická data.

Struktura povelu náčelníka střediska řízení palby dělostřeleckého oddílu

prof. Ing. Ladislav POTUŽÁK, CSc., pplk. Ing. Josef VONDRÁK, Katedra řízení palebné podpory Univerzity obrany

Autoři článku seznamují čtenáře s podrobnou strukturou nařízení pro řízení palby a následnou činností participujících funkcionářů a jednotek. V textu je na příkladech objasněna povelová technika pro řízení palby, která je názorně doplněna tabulkovou částí článku. Text je tvořen třemi částmi. V první části je obecně objasněn automatizovaný systém řízení palby oddílu, palebný úkol a jeho následná analýza, nařízení pro palbu a jeho obsah, povel pro stanovení palebného úkolu a jeho části. Ve druhé části je rozebrána struktura povelu náčelníka střediska řízení palby pro provedení (přípravu) palby v osmnácti

dílčích částech. Třetí část rozšiřuje předchozí text o možnou strukturu a úplný obsah povelu náčelníka střediska řízení palby. V závěru článku je autory zdůrazněna skutečnost, že pevné návyky a dovednosti v velitelské technice při řízení palby přispívají k včasnému a efektivnímu plnění palebných úkolů.

Plánování přípravy roty logistiky

npor. Ing. Michal ZELENÁK, 73. tankový prapor

Autor článku shrnuje a objasňuje problematiku přípravy roty logistiky v současných podmínkách Armády České republiky s důrazem na obtížnost plánování a rozpočet výcvikových hodin u útvaru. Text článku uvádí některá omezení velitele roty logistiky při plánování výcviku za dodržení platných ustanovení Programů přípravy Prog-1-3/log a dalších souvisejících vojenských předpisů a vojenských publikací. Text článku je rozdělen do tří částí. V první části jsou objasněny cíle a druhy přípravy u roty logistiky. Pozornost je věnována vševojskové přípravě, odborné přípravě a logistické přípravě. Ve druhé části jsou uvedeny etapy přípravy roty logistiky s charakteristikou etapy přípravy družstva, čtyři a roty. Třetí část prezentuje za využití tabulek rozpočet hodin u roty logistiky s přihlédnutím k produktivní a neproduktivní činnosti roty.

Zkušenosti z mise UNMIK 2 – povinné ručení v Kosovu

mjr. Ing. František GRMELA, odbor doktrín

Autor článku objasňuje problematiku povinného ručení na území Kosova na základě svého působení v misi dočasné správy Organizace spojených národů v Kosovu. Stručný text seznamuje čtenáře s těžkostmi, které přetrvávají od oficiálního zavedení povinného ručení v Kosovu. Autor zdůrazňuje skutečnost, že na území Kosova neplatí mezinárodní osvědčení o platnosti pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem konkrétního vozidla, a proto je nutné před vstupem do Kosova zaplatit hraniční pojištění vozidel pro případ vzniku škody. V textu jsou uvedeny historické mezníky spojené s povinným ručením, výše a systém výběru poplatků, mentalita participujících orgánů, poznatky a zkušenosti autora z působení v Leposaviči.

Připravovaná vojenská doktrína Ubytovací a stavební zabezpečení v rezortu Ministerstva obrany České republiky

mjr. Ing. Petr MAREK, odbor doktrín

Článek poskytuje základní informace o zpracovávané vojenské doktríně Ubytovací a stavební zabezpečení v rezortu Ministerstva obrany České republiky. Obecně charakterizuje tuto vojenskou doktrínu, seznamuje s jejím připravovaným obsahem a prezentuje její využitelnost v praxi u vojenských útvarů a vojenských zařízení rezortu Ministerstva obrany. V první části článku je uvedena obecná charakteristika vojenské doktríny, kde je vymezen cíl, účel a související návaznosti na jiné vojenské doktríny vyššího řádu. Ve druhé části je objasněna obsahová náplň vojenské doktríny s vymezením působnosti služebních orgánů rezortu Ministerstva obrany za předmětnou oblast.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

npor. Ing. Michal ZELENÁK, 73. tankový prapor

Autor článku analyzuje současný stav v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v Armádě České republiky a provádí komparaci příslušných vnitřních předpisů rezortu Ministerstva obrany České republiky s právními předpisy České republiky. Text článku je tvořen třemi částmi. První část sumarizuje platné právní předpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a poskytuje přehled o existujících, ale i neexistujících vnitřních předpisech, které by specifické vojenské činnosti upravovaly. Ve druhé části je již provedena detailnější komparace zákonů a vyhlášek s rozkazy a nařízeními. Součástí druhé části je identifikace problémových činností a možné autorovo řešení. Ve třetí části je čtenáři článku nabídnut krátký test z problematiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci včetně klíče pro vyhodnocení správných odpovědí.

Vývoj doktrinní soustavy AČR a tvorba doktrinních dokumentů

Ing. Oto VEJMEJKA, odbor doktrín

Autor článku popisuje vznik a vývoj doktrinní soustavy Armády České republiky od přijetí České republiky do Severoatlantické aliance až doposud a tvorbu základních dokumentů doktrinní soustavy. Článek tvoří dvě hlavní části. V první části je objasněna historie vzniku doktrinní soustavy, kde jsou uvedeny důležité milníky, události, vazby a procesy spojené s vývojem doktrinní soustavy, až do dnešní podoby. Informuje o hierarchii doktrín uspořádaných podle významu a kompetencí a popisuje úroveň doktrinní soustavy. Ve druhé části jsou uvedeny právní předpisy a vnitřní předpisy spojené s tvorbou, objasněna úloha poradního orgánu náčelníka Generálního štábu Armády České republiky a detailně rozebrán proces tvorby základních doktrinních dokumentů, přijaté zásady a schválené postupy v oblasti doktrinní soustavy.

Tvorba a aktualizace datových číselníků

pplk. Ing. František RŮŽIČKA, VÚ 8860 Belgie

Autor článku detailně objasňuje oblast softwarové podpory spojené s vytvářením a aktualizací číselníků dat, které jsou použité k sjednocení vstupních a výstupních informací jakéhokoli procesu v rezortu obrany, a používaných kolekcí dat (databází). Text článku tvoří jedenáct na sebe chronologicky navazujících částí, objasňujících danou problematiku, která nebyla doposud v žádném periodiku popsána. Autor stručně analyzuje jiné veřejně dostupné číselníky, které nelze efektivně aktualizovat, a postrádají dostatečnou stabilitu. Hlavní pozornost je v článku věnována samotné tvorbě číselníku zahrnující podrobné vysvětlení předurčené pro příslušné vedoucí pracovníky a manažery. Neoddělitelnou součástí textu je vydefinování souvisejících pojmů na

základě odborné literatury. Autor článku předpokládá, že informace uvedené v textu jsou obecně přínosné a použitelné všude tam, kde dochází ke sběru a následnému vyhodnocování dat.

Zpravodajství z lidských zdrojů na operačním a taktickém stupni v podmínkách Armády České republiky

Ing. Karel JANÁČ, odbor doktrín

Článek pojednává o relativně novém druhu zpravodajské činnosti v Armádě České republiky, kterým je zpravodajství z lidských zdrojů. Článek tvoří tři hlavní části. V první části je vymezen význam a úloha zpravodajství z lidských zdrojů v současném operačním prostředí, které se vyznačuje svojí dynamičností a proměnlivostí v závislosti na situaci. Ve druhé části je objasněno místo zpravodajství z lidských zdrojů v rámci zpravodajského zabezpečení. Třetí část popisuje metody získávání informací od člověka jako potenciálního zdroje a nositele cenných informací pro úspěšný průběh operace. Čtvrtá část charakterizuje formy zpravodajství z lidských zdrojů prováděné s přihlédnutím k bezpečnostní situaci, potřebě zajištění bezpečnosti zdroje a vlastních příslušníků, účelu a fázi operace.

Taktika pozemních sil

Ing. Milan SOJKA, odbor doktrín

Autor článku seznamuje čtenáře s některými novými aspekty soudobého boje, které ovlivňují oblast taktiky, a uvádí základní rozdělení taktických pozemních činností v souladu s aktuálním zněním aliančních doktrín. Článek tvoří dvě části, ve kterých jsou uvedeny nové aspekty soudobého boje a druhy taktických pozemních činností. V Armádě České republiky jsou dosud platné „Bojové předpisy pozemních sil Armády České republiky“ pro stupeň družstvo až brigáda z roku 1997. V roce 2008 byly Správou doktrín Ředitelství výcviku a doktrín Vyškov vydány publikace „Taktika družstva“, „Taktika čety“ a „Taktika roty“. Uvedené předpisy a publikace uvádějí jiné (nebo nepřesné) členění taktických pozemních činností, než je aktuální členění dle přijatých aliančních doktrín. Cílem článku je sjednocení terminologie a vymezení obsahu jednotlivých taktických činností.

Uvedení do základů teorie vedení společných operací 3

Ing. Oldřich SOCHA, odbor doktrín

V poslední části článku k teorii vedení společných operací jsou v kapitole 7 Význam pochopení teorie vedení společných operací a kapitole 8 Rizika přijetí této teorie analyzovány základní předpoklady a rizika spojená s takovýmto vedením společných operací. Uvedené kapitoly jsou přímo určeny jako vodítko pro proces rozvoje schopností Armády České republiky. Třetí část tohoto článku navazuje na druhou část článku publikovanou v čísle 02/2010, ve které bylo pojednání o tom, proč a v jakých podmínkách budou společné síly v budoucnosti nasazovány, a v čísle 01/2011 časopisu Doktríny, kde byly objasněny základy teorie vedení společných operací a popsáno, co a jak budou společné síly plnit a v jakých všeobecných podmínkách.

Činnost národního experta v pozorovatelské misi Evropské unie v Gruzii

Ing. Oldřich ZELA, odbor doktrín

Autor v textu článku popisuje průběh pozorovatelské mise Evropské unie v Gruzii, kde po dobu 16 měsíců působil ve funkci národního experta – pozorovatele na hranici Gruzie s Abcházií. Článek je členěn do pěti na sebe navazujících částí. V první části je čtenář seznámen s historickými fakty o Gruzii a genezí konfliktu s Ruskem. Ve druhé části je objasněn mírový plán Evropské unie a její mandát vydaný směrem ke Gruzii. Třetí část chronologicky informuje čtenáře o úkolech a opatřeních spojených s přípravou na vyslání do mise. Ve čtvrté části je popsán průběh mise, organizace a práce týmů, jejich zabezpečení a další faktory ovlivňující činnost mezinárodních týmů. Pátá část článku stručně seznámuje čtenáře s opatřeními a úkoly spojenými s návratem z mise do České republiky. Text článku poukazuje na specifiky civilní pozorovatelské mise Evropské unie v Gruzii a přináší i zajímavé informace o běžném životě a zvyklostech místních obyvatel v této euroasijské zemi.

Postřehy z působení styčného důstojníka v mezinárodních bezpečnostních a podpůrných silách

kpt. Ing. Elemír KUREJ, odbor doktrín

Autor článku poskytuje obecné informace o poslání, úkolech a organizační struktuře mise mezinárodních bezpečnostních podpůrných sil, která probíhá v Tálibánem sužovaném Afghánistánu. Článek tvoří dvě hlavní části. V první části je objasněno poslání, úkoly a činnosti velitelství pro výcvik, ve kterém autor šest měsíců působil jako styčný důstojník na Velitelství ISAF. Druhá část článku popisuje výkon funkce styčného důstojníka pro mezinárodní bezpečnostní podpůrné síly velitelství pro výcvik, zejména jeho povinnosti, úkoly a úskalí, které výkon této funkce zahrnuje. Text článku přináší v obecné rovině nové poznatky, postřehy a zkušenosti z působení důstojníka Armády České republiky v zahraničí, které nebyly doposud nikde v podobném rozsahu publikovány.

Právní systém v Kosovu, vznik státního zastupitelství Kosova

prap. Jaromír ŠALPLACHTA, Ing. Pavol VARGA, odbor doktrín

Autoři článku poskytují informace o způsobu výstavby, struktuře a činnosti prvku zřízeného Evropskou unií, který má napomoci řešit složitou situaci v oblasti korupce vládní administrativy a kriminality v Kosovu. Tímto prvkem je Mise Evropské unie k prosazování práva v Kosovu, která je složena z policejních i civilních složek rozmístěných na území Kosova a plní úkoly bezpečnostní a obranné politiky pod záštitou Spojených národů. Článek tvoří dvě části. První část objasňuje úlohu Mise Evropské unie k prosazování práva v Kosovu. Druhá část popisuje úlohu, organizaci a činnost Kosovského státního zastupitelství. Autoři v textu článku poukazují na problémy, se kterými se mezinárodní organizace při plnění úkolů potýkají, a zdůrazňují fakt, že samotné vytvoření organizace problémy nevyřeší, ale alespoň vytvoří podmínky k řešení korupce a kriminality, které jsou rozšířeny zejména na Balkáně.

Zkušenosti z použití dělostřelectva v soudobých operacích

Ing. Karel KUDLIČKA, odbor doktrín

Autor článku zdůrazňuje nezastupitelnou roli dělostřelectva při palebné podpoře pozemních jednotek a poskytuje zkušenosti z bojového použití dělostřelectva v soudobých mírových operacích. Text článku je rozdělen do tří částí, v první části jsou prezentovány zkušenosti z použití dělostřelectva v zastavěném prostoru, které jsou čerpány z poznatků získaných v bitvě o Fallúđu. Ve druhé části jsou uvedeny zkušenosti z použití dělostřelectva v horském terénu, vycházející z poznatků získaných z počátečního období operace Trvalá svoboda. Třetí část objasňuje současné problémy dělostřeleckých jednotek v Afghánistánu spojené s nízkou mobilitou a omezeným využitím schopnosti dělostřelectva. Zmíněné zkušenosti dělostřelectva z vedení soudobých operací potvrzují, že dělostřelectvo i nadále zůstává hlavní bojovou silou.

Systémy pro detekci a identifikaci biologických aerosolů

Ing. Eva ŠVÁBENSKÁ, VOP-026 Šternberk

Autorka ve svém článku poukazuje na jednoduchou a relativně snadnou výrobu biologických zbraní, jejich problematickou detekci a identifikaci, což dělá z biologických zbraní vhodný nástroj pro jejich potencionální zneužití při teroristických útocích. Upozorňuje na překotný vývoj v posledních letech v oblasti genového inženýrství, genetiky a dalších oborů, vedoucí na jedné straně k rozvoji rychlejších a přesnějších metod detekce a identifikace, na druhé straně hrozící i zneužitím těchto poznatků při vývoji nových, ještě nebezpečnějších variant dosud známých biologických látek. Článek tvoří čtyři na sebe navazující části, ve kterých je uveden popis základních technik a konkrétních přístrojů použitelných pro detekci a identifikaci biologických bojových látek. Detekční přístroje a systémy uvedené v článku byly vybírány s ohledem na jejich možné použití v rámci bojových akcí a s ohledem na šíření biologických látek ve formě aerosolu.

Připravované změny ve výstrojním zabezpečení v rezortu Ministerstva obrany

pplk. Ing. Petr HARAŠTA, sekce logistiky Ministerstva obrany

Autor článku stručně popisuje současné problémy v zabezpečení výstrojních náležitostí v rezortu Ministerstva obrany, charakterizuje legislativní prostředí a vysvětluje zásadní opatření sekce logistiky Ministerstva obrany, které povedou ke zkvalitnění zabezpečení Armády České republiky vojenskou výstrojí. Článek tvoří tři části, ve kterých jsou objasněna jednotlivá krátkodobá, střednědobá a dlouhodobá opatření. V textu jsou stručně uvedeny změny v legislativě České republiky a v rezortu Ministerstva obrany v letech 2010–2012, které mají zásadní vliv na systém poskytování výstrojních náležitostí jednotlivým kategoriím vojáků v činné službě nebo žákům vojenské střední školy. Připravovaných změn odpovídajících současným reálným možnostem rozpočtu rezortu Ministerstva obrany ve výstrojním zabezpečení je však mnohem více než ty, které jsou autorem uvedeny v textu článku.

Eurofighter Typhoon

Ing. Zdeněk ZEITHAML, odbor doktrín

Autor v článku charakterizuje a popisuje taktický bojový letoun Eurofighter Typhoon vyráběný v kooperaci firem Alenia Aeronautica, BAE Systems a EADS, pracující jako holding Eurofighter GmbH. V textu článku autor představuje první evropský sériově vyráběný taktický bojový letounem 4,5 generace jako vysoce sofistikovaný „stroj“, který disponuje novými technologiemi, vynikajícími parametry a širokou škálou použití v různých druzích vzdušných operací. Článek tvoří šest částí. V první části jsou uvedeny základní parametry letounu, ve druhé vývoj a výroba, ve třetí konstrukce, ve čtvrté vybavení, v páté výzbroj a v šesté bojové zasazení letounu. Text je doplněn větším množstvím fotografií, které vhodným způsobem dotvářejí celkový obraz taktického bojového letounu Eurofighter Typhoon.

Příprava ženijních specialistů, jednotek, velitelů a příslušníků štábů

Ing. František JANEČKA, odbor doktrín

Autor článku popisuje východiska pro přípravu ženijního vojska a hlavní souvislosti ovlivňující procesy přípravy, přípravu jednotlivce (specialisty), jednotek, velitelů a příslušníků štábů, základní požadavky na přípravu příslušníků ženijního vojska AČR a použití metod a forem výcviku v jednotlivých odborných předmětech. Objasňuje metodické návody v předmětech odborné přípravy, způsoby přípravy a řízení průpravných a odborných taktických cvičení a specifikuje využití materiální a výcvikové základny. Popisuje metody velitelské a metodické přípravy velitelů ženijních jednotek a charakterizuje metody přípravy ženijních štábů. Výchozím materiálem pro článek byla odborná publikace „Metodika přípravy ženijních specialistů, jednotek, velitelů a příslušníků štábů“.

Cesta velitele – úvahy o velení a řešení krizí

plk. v. v. Ing. Josef NASTOUPIL, mjr. Ing. Petr MAREK, odbor doktrín

Autoři ve svém článku vycházejí z historických pramenů, které objasňují filozofii, poznání, úsudky a závěry vojenského стратега Zhuge Lianga, který se zabýval problematikou velení a řízení armády v návaznosti na státní zřízení a politiku v Číně. Zhuge Liang zastával funkci nejvyššího kancléře státu Shu v době Tří království za panování císaře Liu Beie, posledního panovníka dynastie Han. Zhuge Liang byl později jako hrdina mytologizován a jsou mu přisuzovány četné vynálezy zbraní a vojenských strategií. V článku je objasněno 58 aspektů, které úzce souvisejí s morálními a odbornými předpoklady velitelů, jejich chováním a jednáním, postoji, uvažováním, hodnocením, rozhodováním a loajalností při řešení krizí v době míru i za války. Zajímavé jsou vojenské i politické postřehy tohoto geniálního vojevůdce, státníka, učenice a myslitele, které jsou přenosné a platné i pro dnešní dobu.

Kurz Lessons Learned štábních důstojníků Severoatlantické aliance

prap. Jaromír ŠALPLACHTA, odbor doktrín

Autor článku informuje o jedné z forem přípravy specialistů procesu získávání poznatků a využívání zkušeností, kterou je série kurzů organizovaných Švédským královstvím pod záštitou Společného střediska analýzy a získaných zkušeností v Portugalsku. V článku je ukázáno, že této oblasti je v rámci Severoatlantické aliance věnována vysoká pozornost, což bylo patrné nejen na kvalitě organizace přípravy, ale i na erudovanosti všech zúčastněných lektorů. Článek tvoří pět částí. V první části je vydefinováno základní pojmosloví, ve druhé části je objasněna struktura procesu a ve třetí části je objasněn samotný proces získávání poznatků a využívání zkušeností. Čtvrtá část prezentuje schopnosti podpůrných prvků procesu a pátá část uvádí příklady užití procesu získávání poznatků a využívání zkušeností. V závěru autor zdůrazňuje nutnost co nerychlejšího zakořenění procesu získávání poznatků a využívání zkušeností v Armádě České republiky s ohledem na nejistý vývoj budoucí bezpečnostní a hospodářské situace ve světě.

Příprava občanů k obraně státu

Ing. Miroslav JURENKA, Ph.D., Univerzita obrany

Článek pojednává o přípravě obyvatelstva k obraně státu, vychází z právního rámce, naznačuje současný stav a zároveň seznamuje odbornou veřejnost s iniciativou a postupem Ministerstva obrany ČR v předmětné oblasti. Jako východisko pro řešení ukazuje na neuspokojivou situaci v tom, že rozsah provádění přípravy občanů k obraně státu neodpovídá významu obrany státu a není zcela v souladu s ustanovením zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR (§ 6 a § 52). Příprava občanů k obraně je realizována především jako součást přípravy obyvatelstva k ochraně v souvislosti s nevojenským ohrožením v rámci spolupráce s MV-GŘ HZS ČR, což neumožňuje plně rozvinout přípravu obyvatelstva ve všech důležitých oblastech z hlediska obrany státu. Článek informuje o tom, že vzhledem k této skutečnosti byla na počátku roku 2011 zřízena na MO ČR mezirezortní pracovní skupina s úkolem vypracovat

„Koncepti přípravy obyvatel k obraně státu“ a tuto předložit do konce roku 2012 vládě ČR. Gestorem za přípravu analytické i návrhové části byla stanovena sekce obranné politiky a strategie MO.

Přeprava nebezpečných věcí

kpt. Ing. Michal ZELENÁK, Univerzita obrany

Autor článku objasňuje přepravu nebezpečných věcí vozidly Armády České republiky v návaznosti na platné a závazné ustanovení Evropské dohody o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po silnici (ADR). Článek tvoří tři části. V první části je uvedena současná právní úprava pro přepravu nebezpečných věcí v Armádě České republiky. Druhá část článku je zaměřena na změnu ve značení vozidel dle ADR, která vstoupila v platnost dnem 1. ledna 2011, a to ve značení vozidel přepravujících látky ohrožující životní prostředí. Třetí a závěrečná část článku upozorňuje na nejčastější nedostatky ve značení vozidel ADR při přepravě nebezpečných látek třídy 1 a upřesňuje správné používání bezpečnostních značek podle podtřídy a skupiny snášenlivosti přepravované nebezpečné látky.

Zkušebnictví pro Armádu České republiky u VOP-026 Šternberk, s. p.

Ing. Lubomír PŘIKRYL, VOP-026 Šternberk

Autor článku informuje o historii vzniku zkušebnictví pro Armádu ČR a jeho postupných změnách až do současné podoby. Stručně uvádí, jak je zkušebnictví koncipováno a jak je rozděleno po jednotlivých oblastech zkoušení a především jakými oprávněními disponuje pro výkon své činnosti. Autor dále konkretizuje oblasti zkušebnictví již podle jednotlivých druhů zkoušek a jejich výstupů. Popis je především směřován k obecnému přehledu zkoušek, který vychází z celkových takticko-technických požadavků budoucího uživatele vojenské techniky a materiálu. Autor především popisuje oblasti zkoušení v lokalitě Vyškov a okrajově informuje o zaměření zkušebnictví v lokalitě Slavičín a Brno. Je popsána současná struktura zkušebnictví až do konkrétních zkušebních celků (zkušeben). Dále je popsán jejich technologické vybavení (některé jsou v ČR unikátní).

Metodika činnosti administrátora správce standardizační skupiny a správce standardizační třídy

Ing. Michal ROČKÁR, odbor doktrín

Autor článku popisuje činnost administrátora správce standardizační skupiny a správce standardizační třídy formou zkušeností, které mohou sloužit nově pověřeným pracovníkům působícím v oblasti obranné standardizace, spojených s přistupováním ke standardizačním dohodám Severoatlantické aliance a jejich zaváděním do prostředí České republiky. Článek tvoří 5 částí. V první části je uveden seznam zákonných norem, vnitřních předpisů a metodických pomůcek pro obrannou standardizaci a výčet povinností, které plní řídicí a výkonné prvky v procesu obranné standardizace. Ve druhé části je objasněn postup pro přistupování ke standardizačním dohodám Severoatlantické aliance a ve třetí postup jejich zavádění v rezortu Ministerstva obrany. Čtvrtá část pojednává o revizi standardizačních dohod. V páté části je uvedena dokumentace, která je vedena administrátorem správce standardizační skupiny a správce standardizační třídy.

Terminologie

Ing. Oldřich ZELA, odbor doktrín

Autor článku objasňuje stručnou formou problematiku terminologie na obecné úrovni, v Severoatlantické alianci a Armádě České republiky. V úvodu zdůrazňuje význam jednotné terminologie, která umožňuje správný, přesný a jednotný popis druhu činnosti, materiálu a dalších prostředků používaných pro vojenské účely. Článek tvoří 4 hlavní části. V první části je definován pojem terminologie a její přínos pro lidstvo. Ve druhé části je objasněna historie, zdroje a nástroje terminologie v Severoatlantické alianci. Třetí část popisuje principy fungování terminologie v České republice s konkretizací na rezort Ministerstva obrany a odbor doktrín Velitelství výcviku – Vojenské akademie. Poslední část článku je věnována historii a poslání České vojenské encyklopedie jako jednoho z nástrojů pro dosažení jednotné terminologie v rezortu Ministerstva obrany i v jiných rezortech České republiky.

Přílohy

Informace pro potenciální autory příspěvků zaslaných do on-line pokračujícího zdroje Doktríny

Vážení čtenáři,

dovolujeme si Vás jako redakce on-line pokračujícího zdroje Doktríny (dále jen časopis) oslovit a nabídnout Vám možnost publikování Vašeho příspěvku v našem časopise.

1. Obecné informace

Ambicí časopisu Doktríny je být odborným recenzovaným¹ neimpaktovaným periodikem, předurčeným pro vojáky, velitele a občanské zaměstnance – příslušníky vojenských útvarů a vojenských zařízení, pracující na všech stupních velení a řízení, vojáky působící v zahraničních operacích a strukturách Severoatlantické aliance, žáky, studenty, lektory a pedagogy.

Časopis Doktríny je zařazen do Seznamu elektronických časopisů SFX u Národní technické knihovny a smluvně se účastní s Národní knihovnou České republiky na projektu WebArchiv. Publikační tvorba autorů příspěvků je na stránkách časopisu Doktríny chráněna licenční smlouvou Creative Commons.

Přijímáme příspěvky, které korespondují s „oblastmi autorských příspěvků“. Oblasti autorských příspěvků jsou záměrně voleny tak, aby zahrnuly problematiku druhů sil, vojenských specializací, výcviku a dalších odborných rezortních oblastí. Základních šest oblastí tvoří: **Teorie, koncepty a doktríny; Zkušenosti a poznatky z operací; Zahraniční studie a zkušenosti z operací; Technika, výzbroj a výstroj;**

¹ Od 1. 1. 2012

Výcvik a vzdělávání; Recenze a aktuální informace (různé). Podrobné objasnění oblastí a rozsah příspěvku jsou uvedeny na http://doctrine.vavyskov.cz/Dokumenty/01_priloha_web.pdf.

Zaslané příspěvky by měly vyhovovat redakčnímu standardu. Redakční standard především obsahuje náležitosti (povinné části) příspěvku. Na další požadavky stanovené u jiných redakcí časopisů není kladen velký důraz, neboť časopis Doktrína jako jeden z mála disponuje specialisty pro redakční úpravu, kteří Váš příspěvek upraví po stránce terminologie, lingvistiky, grafiky a typografie. Podrobné objasnění redakčního standardu je uvedeno na http://doctrine.vavyskov.cz/Dokumenty/02_priloha_web.pdf a také velmi stručně v následujícím textu. S výpisem ze Statutu časopisu se můžete seznámit na http://doctrine.vavyskov.cz/Dokumenty/vypis_statut.pdf.

2. Informace, rady a poznatky specialistů pro redakční úpravu

Text příspěvku by měl být rozdělen do tří částí: úvod, vlastní text a závěr. Všechny tyto části jsou stejně důležité. Samotný příspěvek by měl být věcně správný a přehledný. Nezapomínejte na přesnost a jednoznačnost vyjádření. Základem pro společnou činnost všech součástí a odborností v rezortu Ministerstva obrany České republiky je jednotná terminologie umožňující správně, přesně a jednotně popsat druh činnosti, postup, vztahy a vazby, techniku, vojenský materiál a další prostředky používané pro vojenské účely. Při psaní se proto vždy přesvědčte o správnosti použitých termínů. Pro podporu a pomoc při tvorbě příspěvku uvádíme přehled terminologických slovníků, uveřejněných na Internetu: AAP-6² a AAP-15³ (ke stažení na www.army.cz – terminologie), Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu (ke stažení na www.mvcr.cz). Slovníky zároveň najdete na CADS⁴ na stránkách Informačního systému Standardizace. Na stránkách odboru doktrín najdete Vojenský výkladový slovník vybraných operačních pojmů a Slovník základních pojmů z oblasti zpravodajského zabezpečení, průzkumu a elektronického boje. Navíc najdete na www.doctrine.cz Českou vojenskou encyklopedii

² AAP-6 NATO Glossary of terms and definitions. Terminologický slovník pojmů a definic NATO. Praha: OOS/Ůř OSK SOJ, 2010

³ AAP-15 Glossary of Abbreviations used in NATO Document. Slovník zkratk používaných v dokumentech NATO. Praha: OOS/Ůř OSK SOJ, 2010

⁴ Celoarmádní datové síti

(uveřejněna i na CADs na stránkách odboru doktrín).

Každý článek prodává titulky, který by měl být stručný (heslovitý) a působivý. Cílem článku je vzbudit pozornost, zájem, ale také přesvědčit čtenáře o obsahu.

Těmto požadavkům byste měli přizpůsobit formální úpravu textu. Jazyková, terminologická a formální stránka musí být ve vzájemném souladu.

Pro přehlednost textu je důležité jeho členění na odstavce, kapitoly, oddíly apod. Dbejte na to, aby byly co do rozsahu přibližně stejné. Vhodnější jsou krátké věty než složitá souvětí plná myšlenek. Nepoužívejte příliš často odrážky. Může se zdát, že text je přehlednější, ale čtenář ztrácí souvislosti, které jsou pro něj důležité. Pokud se odrážkám nemůžete vyhnout, používejte maximálně dvě úrovně, a to v celém textu jednotně, včetně grafického označení a interpunkce. Pro názornost můžete článek doplnit fotografiemi, schémata a tabulkami. Schémata a tabulky vytvářené v prostředí Microsoft Office mohou být vloženy do textu. Fotografie a obrázky mohou být vloženy do textu pro ilustraci, ale přikládejte je k textu jako samostatný soubor z důvodu zachování co nejlepší kvality. Při tvorbě seznamu použité literatury vycházejte z normy ČSN ISO 690⁵, práci Vám usnadní jeden z generátorů citací na Internetu, např. www.citace.com.

Přejeme Vám mnoho úspěchů při psaní.

3. Kontakty a termíny

Pokud váháte, zda by byl právě Váš příspěvek vhodný pro časopis Doktríny, není nic jednoduššího než prostřednictvím e-mailu (casopis.doktriny@vavyskov.cz) nebo telefonu (alc. 450 921) kontaktovat výkonného redaktora časopisu a vznést dotaz. Totéž platí i pro rady a pomoc v souvislosti s přípravou a tvorbou příspěvku.

Termín pro uzávěrku zaslaných příspěvků pro číslo 1/2012 je do 30. 3. 2012 a pro číslo 2/2012 je do 31. 8. 2012. Těšíme se na Vaši

⁵ ČSN ISO 690 01 0197 *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů (Česká technická norma z 1. 3. 2011)*

reakci a zaslané příspěvky!

Příloha 2

On-line pokračující zdroj Doktríny a partnerské časopisy

Vážení čtenáři,

on-line pokračující zdroj Doktríny (dále jen časopis) mimo jiných aktivit navázal a udržuje vzájemnou spolupráci s vybranými časopisy v tuzemsku a zahraničí, které mají stejné nebo podobné zaměření. V následujícím textu budou představeny nejdříve tuzemské časopisy a následně pak zahraniční účelová publikace.

1. Vojenské rozhledy

Recenzovaný časopis Vojenské rozhledy vydávaný Ministerstvem obrany České republiky – odborem komunikace a propagace je nejstarším a nejprestižnějším českým vojenským časopisem. Vychází již od roku 1921. Je interdisciplinární, odlišný od úzce profilovaných vojensko-odborných či technických časopisů. Přináší nejnovější poznatky z oboru vojenské vědy, teorie a metodologie. Jako recenzovaný časopis publikuje původní vědecké práce ze všech oborů vojenství; edukační funkci plní články přehledného typu k vybraným aktuálním tématům. Časopis přináší také zprávy z vojensko-odborných konferencí a sjezdů, dějin vojenství, recenze knih.

Časopis vychází standardně čtyřikrát ročně plus nepravidelně vydávané zvláštní, monotematické číslo v tištěné a elektronické podobě. Podrobnější informace najdete na <http://www.army.cz/scripts/detail.php?pgid=200>.

2. Obrana a strategie

Recenzovaný časopis Obrana a strategie, vydávaný Univerzitou obrany, se zaměřuje na publikování bezpečnostních a strategických studií, informací z oboru vojenství, mezinárodních vztahů a dalších souvisejících oblastí. Je určen příspěvateľům a čtenářům profesně se zabývajícím oblastí bezpečnosti a obrany: bezpečnostním expertům, příslušníkům ozbrojených sil, akademickým pracovníkům i studentům relevantních oborů (bezpečnostní a strategická studia, mezinárodní vztahy, politologie aj.)

a dalším zájemcům z řad české mezinárodní bezpečnostní komunity.

Časopis vychází standardně dvakrát ročně v tištěné a elektronické podobě. Podrobnější informace najdete na <http://www.defenceandstrategy.eu/>.

3. Ekonomika a management

Recenzovaný časopis *Ekonomika a management*, vydávaný Univerzitou obrany, se zaměřuje na publikování nejnovějších poznatků z oblasti ekonomiky obrany státu a vojenského managementu a napomáhá k dosažení a zvyšování operačních schopností profesionální armády. Zevšeobecňováním a rozšiřováním vědeckých poznatků časopis přispívá ke zvyšování vědecké kvalifikace akademických pracovníků a informovanosti dalších čtenářů. Je určen pro publikování příspěvků především akademických pracovníků a studentů Univerzity obrany, vysokých škol nebo vědecko-výzkumných a odborných pracovišť v České republice i v zahraničí.

Časopis vychází standardně dvakrát ročně v tištěné a elektronické podobě. Podrobnější informace najdete na http://www.vojenskaskola.cz/skola/uo/eam/Stranky/EaM_cze.aspx.

4. Líder

Účelová publikace *Líder* je vydávána Generálním štábem ozbrojených sil Slovenské republiky, štábem pro operace, odborem výcviku, cvičení a doktrín (J-7). Její úlohou je zprostředkovat široké spektrum informací, poznatků, zkušeností, podnětů i námětů ze života ozbrojených sil a z jejich působení doma i v zahraničí. Je určena pro vnitřní potřebu ozbrojených sil Slovenské republiky.

Účelová publikace vychází dvakrát ročně v tištěné a elektronické podobě a vzhledem k charakteru publikovaných informací je dostupná pouze na celoarmádní datové síti ozbrojených sil Slovenské republiky (intranetu). V rámci vzájemné spolupráce nabízí odbor doktrín pracovníkům rezortu na intranetových stránkách v sekci časopis *Doktríny* vydaná čísla účelové publikace ke stažení ve formátu *. PDF.

Česká vojenská encyklopedie ve „službách“ příslušníků rezortu Ministerstva obrany a civilní veřejnosti

Vážení čtenáři,

dovolujeme si Vás upozornit na existenci a možnost využití softwarové aplikace Česká vojenská encyklopedie, která vznikla pod gescí bývalé Správy doktrín, později Institutu doktrín a dnešního odboru doktrín.

Jde o aplikaci, která je dostupná pro Vaše využití jak z prostředí celosvětové sítě Internet, tak celoarmádní datové cítě (intranet).

Aplikace není užitečná a žádoucí jen pro autory vojenských publikací, pedagogické pracovníky, studenty vojenských škol apod., ale také pro Vás, potenciální autory příspěvků do on-line pokračujícího zdroje Doktríny nebo jiných časopisů vydávaných v rezortu MO ČR. Může Vám být nápomocná při tvorbě služebních (pracovních) dokumentů, kdy je požadováno dodržení odborné terminologie.

Dovolte nám v několika následujících odstavcích prezentovat začlenění a představení České vojenské encyklopedie.

1. Vztah České vojenské encyklopedie k terminologii a odboru doktrín

Jednotná terminologie je základem pro společnou činnost všech odborností v rezortu MO, umožňuje správně, přesně a jednotně popsat druh činnosti, materiál a další prostředky používané pro vojenské účely.

Odbor doktrín je správcem standardizační třídy „Operační terminologie“ a od svého vzniku se aktivně zapojuje do problematiky vojenské terminologie. Tato angažovanost vyplývá jak z celoarmádní působnosti odboru doktrín, tak i z potřeby poskytnout co nejvíce ucelených informací z oblasti operační terminologie všem příslušníkům Armády České republiky a v případě zájmu i široké laické veřejnosti.

V roce 2005 tehdejší Institut doktrín vydal knižně i v elektronické podobě Vojenský výkladový slovník vybraných operačních pojmů, a zároveň zahájil projekt Vojenské encyklopedie s cílem prezentovat odborné i laické veřejnosti obsah vojenských termínů používaných v oblasti výstavby a výcviku ozbrojených sil a ve vojenské operační praxi. Vojenská encyklopedie byla zveřejněna na internetových a intranetových stránkách Institutu doktrín.

Reakcí na rozvoj vojenské vědy a operačního umění je novelizace tohoto projektu, a proto je od května nová Česká vojenská encyklopedie zveřejněna na internetových stránkách odboru doktrín (www.doctrine.cz), pro vojenskou veřejnost na intranetových stránkách odboru doktrín.

Odbor doktrín je garantem České vojenské encyklopedie.

2. Česká vojenská encyklopedie

Co Vám Česká vojenská encyklopedie nabízí? Encyklopedie Vám poskytne věcně správné objasnění pojmu v českém jazyce prostřednictvím definice a souvisejícího vysvětlujícího textu, obrázku, fotografie apod., které jsou doplněny o zdroje a prameny, ze kterých bylo čerpáno.

Věcnou správnost garantují erudovaní editoři z různých subjektů rezortu Ministerstva obrany České republiky, kteří jsou napojeni na spektrum uživatelů a přispěvatelů, s cílem nadále rozšiřovat a zkvalitňovat stávající bázi pojmů, definic a souvisejících informací.

Ti, kteří znají naši předchozí aplikaci – Vojenskou encyklopedii, jistě potěší nový vzhled a úprava prostředí, na základě připomínek uživatelů, a nové výstižnější pojmenování Česká vojenská encyklopedie. Na update nové verze aplikace nese velký podíl Katedra komunikačních a informačních systémů Univerzity obrany Brno, neboť prioritou bylo zajištění vyššího uživatelského komfortu a optimalizace selektivních práv uživatelů.

Jak již bylo zmíněno, Česká vojenská encyklopedie je přístupná všem uživatelům jak odborné vojenské, tak laické veřejnosti a nabízí všem uživatelům možnost využití ucelené jednotné vojenské terminologie v praxi bez zdlouhavého hledání v různých slovnících, jiných obecných encyklopediích apod. Navíc Česká vojenská encyklopedie umožňuje všem uživatelům aktivní podíl na tvorbě pojmů formou diskuze, návrhů a podnětů.

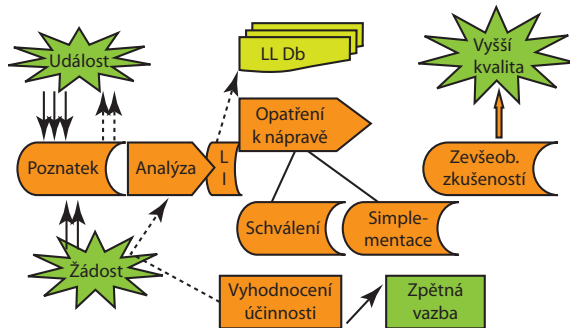
Autorský kolektiv České vojenské encyklopedie děkuje všem uživatelům a přispěvatelům za dosavadní přízeň a nabízí možnou spolupráci další vojenské i civilní veřejnosti, která má a může přispět k rozvoji řešené terminologie v encyklopedii.

Získávání poznatků a využívání zkušeností (Lessons Learned)

Vážení čtenáři,

i touto cestou Vás chceme informovat o problematice získávání poznatků a využívání zkušeností (ZVPZ) známé též pod názvem Lessons Learned – LL, kterou se u odboru doktrín zabýváme.

Slovní spojení ZVPZ je používáno v souvislosti s „**poučením vycházejícím ze zkušeností za účelem zlepšení**“. Proces ZVPZ (LL) však popisuje více než jen učení se ze zkušeností. Učení musí být použito ke zdůvodnění změn, které povedou ke zlepšení výkonu.

Proces ZVPZ není sledováním a zjišťováním chyb; v procesu ZVPZ se zjišťují příčiny nedostatků a navrhují se opatření, aby se negativní řešení neopakovala.

Hlavním zaměřením procesu ZVPZ je zjišťování a popularizace nejlepších zkušeností při řešení úkolů ve všech oblastech činnosti s cílem snížit riziko opakování chyb a zvýšit pravděpodobnost opakování úspěchů.

Proces ZVPZ je jedním z důležitých nástrojů podpory velitelů v jejich rozhodování při nápravě odstraňování nedostatků a při zaznamenávání a sdílení nejvhodnějších postupů.

Proces ZVPZ je plně v rukách velitelů

Proces ZVPZ je plně v rukách velitelů, ale podněty, poznatky a doporučení by měly přicházet od každého z Vás.

Každého z Vás se totiž dotýká narůstající objem, rozsah a hloubka dostupných informací vyplývajících z globalizace bezpečnostních problémů a potřeby rychle a správně reagovat na změny operačního prostředí. Proces získávání poznatků a využívání zkušeností je jednou z možností, jak se s touto situací vypořádat.

Prvky systému ZPVZ pro Vás připravují dokumenty a materiály, které Vám pomohou se v tomto množství informací orientovat.

Databáze poznatků, pomůcky „Zkušenosti z operací“, analýzy apod. poskytují návody, doporučení nebo popisy, jak byly obdobné situace řešeny jinde.

Ti z Vás, kteří disponují přístupem k síti ŠIS, mohou na adrese http://sharepoint.acr/ucelove_weby.aspx najít přehled dokumentů, článků a pomůcek, z Armády České republiky i zahraničí, zabývajících se zkušenostmi z dnes tolik frekventované oblasti protipovstaleckého boje.

Nemůžeme využít informace, které nejsou k dispozici

Proces ZPVZ je průřezový proces, tzn., že se realizuje ve všech funkčních činnostech organizace s převážným zaměřením na zahraniční operace.

Základní podmínkou efektivní realizace procesu ZPVZ je pochopení jeho významu a přínosu pro ekonomickou přípravu a efektivní realizaci činnosti. Druhou nezbytnou podmínkou je zapojení všech složek do tohoto procesu sběru poznatků o činnosti a výsledcích činnosti všech prvků.

Pouze na základě dostatečného počtu hodnověrných poznatků lze analyzovat příčiny, případně opravovat nedostatky, na které právem poukázujete. Pouze tehdy, budou-li tyto poznatky zpracované a zveřejněné, se nejhodnější postupy dostanou k těm, kteří je mohou použít.

Kontakt v případě jakéhokoli požadavku (dotazu) z oblasti ZPVZ: rfi@doctrine.cz

Člověk je jediný existující tvor s unikátní schopností poučit se ze zkušeností jiných, ale je taky pozoruhodný svojí zjevnou nechtí tak činit.
Douglas Adams

Stručné představení odboru doktrín a jeho současné tvorby

Vážení čtenáři,

úkolem odboru doktrín (dále jen ODo) je rozvíjet vojenskou teorii, zajišťovat tvorbu vojenských publikací⁶ a ve stanovené míře i vojenských předpisů pro činnost Armády České republiky (dále jen AČR) při všech formách použití ozbrojených sil České republiky všech druhů vojsk a odborností. Předmětem tvorby ODo jsou také „Zkušenosti z operací“, které jsou zařazeny do skupiny ostatní publikace, a on-line pokračující zdroj Doktríny (dále jen časopis).

Pro splnění tohoto náročného úkolu je ODo uspořádán do šesti oddělení, která úzce spolupracují na tvorbě mezi sebou, s gestory vojenských publikací a vojenských předpisů a také s útvary a zařízeními rezortu Ministerstva obrany České republiky. Při tvorbě vojenských publikací a vojenských předpisů jsou respektovány požadavky štábů, ale i vojenských útvarů (zařízení) a jednotek tak, aby vydávané publikace a předpisy byly co možná nejaktuálnější a zabezpečovaly potřeby výcviku, přípravy a vedení operací⁷ jednotkami AČR.

Níže uvedený přehled mapuje tvorbu nedávno vydaných vojenských publikací odboru doktrín Velitelství výcviku – Vojenské akademie.

Odbor doktrín vydal v roce 2010

Pub-31-00-01 Protipovstalecký boj

Vojenská doktrína vychází z faktu, že v posledních desetiletích jsou operace NATO stále více propojené s pojmem protipovstalecký boj a že se toto propojení bezprostředně dotýká i sil a prostředků AČR. Boj proti

⁶ Vojenské publikace zahrnují vojenské doktríny (Doktrína AČR, operační doktrína a taktické doktríny), odborné publikace (metodiky, programy přípravy, příručky, ostatní publikace) a dokumenty operační terminologie (samostatné slovníky nebo dílčí slovníky obsažené v každé vojenské publikaci)

⁷ Vojenské operace mohou mít charakter všeobecný, pozemní, vzdušný nebo námořní. Mohou být národní nebo mnohonárodní a jsou zpravidla vedeny za účasti (se zapojením) více druhů sil jako společné operace

povstalcům je a musí být plánován na vyšších úrovních, ale vlastní „boj“ proti ozbrojeným opozičním skupinám je záležitostí taktickou.

Pub-02-01-00 Pravidla pro tvorbu a vydávání vojenských doktrín v AČR

Odborná publikace vymezuje (definuje) základní pojmy a postup při tvorbě, vydávání a revizi vojenských doktrín. Rozpracovává zásady stanovené náčelníkem Generálního štábu Armády České republiky v jeho nařízení č. 10/2009⁸ a je určena k realizaci tvorby a vydávání vojenských doktrín. Lze ji využít pro tvorbu a vydávání služebních pomůcek.

Pub-20-63-03 Elektronický boj v AČR

Vojenská doktrína objasňuje základní pojetí elektronického boje v AČR v souladu s koncepcí elektronického boje AČR a pojetím elektronického boje v dokumentech NATO s přihlédnutím k národním zvláštnostem.

Doktrína Armády České republiky (2. vydání)

Vymezuje, definuje a objasňuje strategické a operační principy pro přípravu, vedení a zabezpečení jednotlivých typů operací, na kterých se AČR může podílet. Je společnou doktrínou všech druhů sil, vojsk a služeb a je podkladem pro tvorbu doktrín nižšího řádu a zpracovávaných vojenských předpisů.

Pub-71-84-01 Speciální tělesná příprava – zkušební řády, programy instruktorských kurzů a profesní minimum

Odborná publikace obsahuje ustanovení týkající se přípravy osob oprávněných vést riziková cvičení ve speciální tělesné přípravě. Zahrnuje programy instruktorských kurzů, profily absolventů, tematické plány, materiální zabezpečení a zkušební řády. Stanovuje vstupní požadavky na instruktora a vedoucího instruktora a upřesňuje způsob legislativního zabezpečení jejich práce.

Pub-31-21-01 Použití vrtulníků v pozemních operacích

Doktrína je určena pro vrtulníkové jednotky vzdušných sil AČR a pro velitele a štáby úkolového uskupení, v jejichž prospěch vrtulníkové jednotky působí. Vymezuje charakteristiku, místo a úlohu vrtulníkové základny

⁸ NNGŠ č. 10 Vydávání vojenských doktrín a zřízení Výboru pro koordinaci tvorby vojenských doktrín, vojenských předpisů a služebních pomůcek. Praha: MO ČR, 2009

a vrtulníkových letek v pozemních operacích, jejich přípravu a podporu, zabezpečení v boji, za přesunu a při jiných taktických činnostech.

Pub-47-28-01 Letištní provozní technika Tahač letadel univerzální TALET 30

Odborná publikace popisuje univerzální tahač používaný na tahání a tlačení letecké techniky a na tahání zařízení letištní provozní techniky na všech typech letištních ploch. Je určena pro jeho obsluhu a je závazná pro provoz, použití a údržbu tahače u leteckých základen AČR.

Pub-53-01-4 Štábní práce v operacích, 3. část, Situační značky a symboly, základní zkratky, pojmy a definice pro velení a řízení

V odborné publikaci jsou soustředěny zkratky, pojmy a jejich definice, grafické symboly a značky používané ve vojenských textových a grafických dokumentech v oblasti velení a řízení v souladu se standardy NATO. Je praktickou pomůckou, kterou lze využít při tvorbě vojenských předpisů a vojenských publikací i ve štábní práci při zpracování operačních a bojových dokumentů.

Pub-41-00-02 Vojenská logistika

Vojenská doktrína popisuje zásady a postupy vojenské logistiky a ujednocuje užívanou terminologii v oblasti vojenské logistiky. Vymezuje funkce vojenské logistiky a rozsah logistické podpory ve vztahu k ostatním druhům podpor a zabezpečení ozbrojených sil při plnění úkolů a opatření. Definuje úlohu a působnost orgánů logistiky na jednotlivých úrovních velení a řízení AČR a objasňuje vazby na orgány (štáby) spojeneckých velitelství v přípravě vojenských operací NATO nebo EU.

Pub-31-21-02 Použití taktického letectva v operacích, 2. část, Křídlo taktického letectva

Odborná publikace popisuje křídlo taktického letectva, jeho strukturu, systém velení a řízení, funkci a úlohu základny taktického letectva při zabezpečení jeho činnosti s cílem přispět k zajištění interoperability vojsk AČR při vedení operací společných sil NATO mimo ČR i při plnění úkolů v době míru, krize i války ve vzdušném prostoru ČR.

Zkušenosti z operací číslo 1 až 7 /2010

- *1/2010 Zkušenosti z práce s tlumočnickem;*
- *2/2010 Boj proti povstalcům;*
- *3/2010 Systémy pro detekci zdroje střelby a zkušenosti z jejich bojového použití;*
- *4/2010 Jak na Tálibán aneb Speciální jednotky v Afghánistánu;*
- *5/2010 Informační vytěžení zdrojů v prostoru operace a vyhledávání skrýší;*
- *6/2010 Rozbor a hodnocení After Action Review;*
- *7/2010 Eskalace síly – Afghánistán.*

Odbor doktrín vydal v roce 2011

Pub-75-17-01 Metodika přípravy ženijních specialistů, jednotek, velitelů a příslušníků štábů

Odborná publikace popisuje východiska pro přípravu ženijního vojska a sjednocuje metodiku organizace zaměstnání u ženijních jednotek, útvarů a svazku. Nabízí metodické návody pro přípravu velitelů a štábů a odbornou přípravu jednotek. Je doplněna o vzorové dokumenty a metodické postupy při výcviku na trenážerech ženijní techniky.

Pub-31-10-01 Pozemní síly v operacích

Vojenská doktrína popisuje charakter pozemních operací a podíl pozemních sil na těchto operacích. Řeší charakteristické rysy soudobého boje a definuje druhy taktických činností využívaných při řešení bojových situací v různém operačním prostředí, v němž mohou jednotky pozemních sil AČR plnit bojový úkol.

Pub-20-63-02 Zpravodajství z lidských zdrojů na operačním a taktickém stupni v podmínkách AČR

Vojenská doktrína zařazuje do systému a definuje zpravodajství z lidských zdrojů, doporučuje způsoby a opatření, jak zajišťovat zpravodajství z lidských zdrojů na operačně-taktické úrovni v AČR. Vymezuje pojetí této zpravodajské činnosti v souladu s přijatými dokumenty

NATO, zákony České republiky a dalšími dokumenty, které podrobněji rozpracovává na podmínky AČR.

Pub-28-68-01 Vojenská topografie

Odborná publikace shrnuje základní poznatky o terénu, jeho studiu, zobrazování a interpretování, základní charakteristiky klimatických pásem na Zemi a popisuje vlivy na činnost vojsk.

Pub-31-10-02 Taktika pozemních sil

Vojenská doktrína objasňuje přístup k vedení vojenských činností na taktickém stupni. Popisuje charakter a zásady vedení taktických bojových činností včetně zvláštností ve specifických podmínkách, které jsou plně aplikovatelné ve všech typech operací a jsou použitelné i v operacích vedených na území ČR pod národním velením.

Pub-75-84-02 Kondiční program pro rozvoj všeobecné pohybové výkonnosti (1.–3. díl)

Tato publikace je součástí šestidílné série oficiálního kondičního programu britské armády. Jedná se o komplexního průvodce pro rozvoj všeobecné pohybové výkonnosti. Všechna cvičení jsou zaměřena k běžnému využití v armádním prostředí. Jednotlivé díly zahrnují různé aspekty tréninku včetně běhu, posilování horní a dolní poloviny těla a rovněž improvizovaný trénink v nestandardních podmínkách.

Zkušenosti z operací

- *1/2011 Zkušenosti ze zavádění procesu Lessons Learned;*
- *2/2011 Příprava na misi, převzetí a předání operačního úkolu, použití humanitního týmu.*

Odbor doktrín připravuje k vydání

Pub-36-16-01 Doktrína OPZHN v operacích NATO pro taktický stupeň velení

Vojenská doktrína popisuje vlastnosti a účinky ZHN, způsob jejich možného nasazení, rizika a potenciální dopady na vedení operací NATO. Poskytuje doporučení pro provádění ochranných opatření ke zmírnění následků jejich použití a pro plánování a přijetí opatření OPZHN.

Zkušenosti z operací

- 3/2011 *Zkušenosti z vedení boje v zastavěném prostoru.*

Vážení čtenáři,

závěrem Vám chceme poděkovat za dosavadní přízeň, případné reakce na již distribuované vojenské publikace, které byly vydány odborem doktrín, a vojenské předpisy, které byly vytvořeny na odboru doktrín. Věříme, že lze ještě více zkvalitnit naši práci a s Vaší pomocí můžeme dosáhnout výstižnější a aktuálnější informovanosti současných, ale i budoucích čtenářů prostřednictvím vojenských publikací a vojenských předpisů.

**Sborník anotací článků publikovaných v online
pokračujícím zdroji Doktríny
v letech 2008–2011**

Vyškov 2011
www.doctrine.cz

Odpovědný funkcionář: major Ing. Jiří POHLODEK

Do tisku schválil: plukovník Ing. Petr MARKVART, Ph.D.

Redaktor: major Ing. Petr MAREK

Zpracoval: major Ing. Petr MAREK

Redakční a jazyková úprava: Mgr. Helena NĚMCOVÁ,
Ing. Oldřich ZELA, Ing. Jaroslav MRÁZ

Grafická úprava: Ing. Jaroslav MRÁZ

Obálka: major Ing. Petr MAREK

Vydavatel: Odbor doktrín Velitelství výcviku – Vojenské akademie

Tisk: OdKIT VeV – VA

Náklad: 500 výtisků

První vydání

Sborník přidělen podle zvláštního rozdělovníku

© Odbor doktrín Velitelství výcviku – Vojenské akademie, Vyškov 2011